

DJURSKYDDET

MEDLEMSTIDNING FÖR DJURSKYDDET SVERIGE • NUMMER 1/2017 • ÅRGÅNG 127

GRÄSANDSINVASION

I MARIEFRED

Mata eller inte mata?

SID 24

+

DJURSKYDDET LANDSKRONA

LÖSER PROBLEM

Ser positivt på framtiden

SID 28

TEMA DJURENS JURIDIK

I väntan på nya lagen

I väntan på den nya djurskyddslagen har vi samlat rösterna som berättar varför den nuvarande lagen inte räcker till. **SIDAN 8**

8

tips om tandhälsa för
dina sällskapsdjur

Hill's stöder djurhemmens viktiga arbete

Vår mission har i mer än 75 år varit att medverka till att berika och förlänga det speciella förhållandet mellan människor och deras husdjur.

Samtidigt brinner våra hjärtan också för hundar och katter som inte har en kärleksfull familj och ett trevligt hem. Därför stöder vi lokala djurhem och välgörenhetsorganisationer i hela världen. Genom att bland annat donera balanserat foder hjälper Hill's varje år till att rädda nästan en miljon hundar och katter världen över.

Genom att ge djuren precis den näring de behöver från den dag de kommer till djurhemmet ser vi till att deras hälsa är högsta prioritet. Och friska djur är lyckliga djur som snabbare hittar en ny familj!

Hill's är stolta över samarbetet med Djurskyddet Sverige. Samarbetet innebär att vi stöttar Djurskyddet Sverige centralt på olika sätt men också lokalt där vi bland annat tillhandahåller fritt foder till de inläggande djuren på Djurskyddets djurhem.

Transforming Lives™

TEMA DJURENS JURIDIK

10

Lagstiftningsprocessen kan vara lång. Men nu är otåligheten stor inför en ny djurskyddslag.

TIDNINGEN DJURSKYDDET

REDAKTÖR

Katarina Hörlin

ANSVARIG UTGIVARE

Katarina Hörlin

LAYOUT

Sara Frick

KORREKTURLÄSNING

Majk Michaelesdotter

BILDREDIGERING

Helena Risinger

ANNONSANSVARIG

Carina Carlsson
carina.carlsson@djurskyddet.se

OMSLAGSFOTO

Frida Ekman

ISSN

1651-4505

TRYCK

Sörmlands Printing Solutions AB

MATERIAL

Redaktionen ansvarar inte för insänt, icke-beställt material

NÄSTA MANUSSTOPP

3 april

KONTAKT

redaktionen@djurskyddet.se

Foto: Eva Söderberg

24 **Andproblem.** Djurskyddet Mariefred och gräsänderna.

Foto: Åsa Hagelstedt

32 **Essän.** Katter kan leva i grupp om deras behov uppfylls.

Illustration: iStockphoto

45 **Gästen.** Karin Morton Gabrielson om djurförsök som fhas ut.

38

Vi tipsar. Undvik att djur blir nerkylda i bilen och var vaksam på isen i vinter.

44

Frågor & Svar. Min hund är överviktig, hur får jag den att gå ner i vikt?

50

Sista ordet. Gunnela Ståhle, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige, om livsmedelsstrategin.

+

4 - Ledare, 6 - I korthet, 24 - Hos lokalföreningarna, 42 - Djurkrysset, 48 - Medlemsinfo, 50 - Nästa nummer

Katarina Hörlin
Redaktör
redaktionen@djurskyddet.se

LEDARE

Röster för djurskydd

■ **Det snöar över Stockholm.** Vi befinner oss i början av februari och himlen är alldeles svart. Men det är inte bara de singlarde snöflingorna därute som utgör ljusglimtar i mörkret. För alldeles nyss presenterade regeringen sin proposition till en nationell livsmedelsstrategi, som slår fast att djurskyddet inte ska sänkas. Missa inte Gunnela Ståhles krönika om strategin på sidan 50, där hon skriver: "Det är med regeringens handlingsplan, som det verkliga arbetet att främja djurskydd, miljö och konsumentaspekter börjar. Vi kan förvänta oss att det blir mycket strid kring regelförenklingar och flexibilitet."

En annan ljuspunkt är att regeringen nu tagit emot alla de 102 977 namnunderskrifter som är för ett förbud mot privatpersoner att hantera fyrverkerier. Budskapet från regeringen var dock inte så hoppfullt, just nu såg ministern inget behov av att ändra lagen, men ett steg på vägen är taget. Vi kommer att följa utvecklingen, både i papperstidningen och på webben, ni hittar den på adress: tidningen.djurskyddet.se

Ytterligare ett ljus i mörkret är all den kunskap om djurskydd som finns i landet. Vi hade hoppats att ett temanummer om den nya djurskyddslagen skulle handla om just en ny djurskyddslag, men det senaste beskedet är att regeringen kommer att lämna en proposition med förslag på en ny lag innan valet år 2018.

Varför det dröjer förklarar landsbygdsministrarnas statssekreterare Elisabeth Backteman på sidan 20 och på övriga temaside belyser vi en del av all den kunskap och forskning som visar varför en ny djurskyddslag behövs. Välkomna till årets första nummer av Tidningen Djurskyddet! ✕

TYCK TILL!

Mejla dina idéer och åsikter till redaktionen@djurskyddet.se. Läs fler artiklar på tidningen.djurskyddet.se. Följ oss på www.facebook.com/djurskyddet.

Stifta en starkare djurskyddslag!

Även om Sverige har en bra djurskyddslag kan den fortfarande bli bättre! Jag vet att många lagar är svåra att genomföra, och tänker då främst på vårt medlemskap i EU som gör det svårt att exempelvis hindra import av kött, men här kommer min önskelista.

De förbättringar jag vill se är:

- Förbjud pälsindustri (alla former där djur föds upp för sin päls)
- Hårdare straff för djurplågeri
- Stoppa djurtransporter (lagstadga ett förbud mot att sälja import där djuren fått lida)
- Förbättra märkning på produkter (livsmedel, kosmetika, kläder etc. etc.) så konsumenten enkelt kan se vad som är djurfritt och vad som inte är det. Alltså; lagstadga ett måste på bra märkning av produkter!
- Förbjud vilda djur på cirkus
- Bättre kontroll och skydd för djur på djurparker (större inhägnader, ej föda upp mer djur än djurparken kan hålla dvs inga avlivningar på grund av för lite plats, etc.)

- Förbud mot djurplågeri på TV – jag tänker på alla dessa realityserier, tävlingsprogram etc. där man använder djur. Till exempel leta ledtrådar i en burk fylld med möss, larver, spindlar (tänk fångarna på fortet)
- Tydligare regler för vad som gäller för att ha gnagare, reptiler, fiskar etc. som husdjur. Jag vet alltför många som har kaniner, ormar, marsvin, sköldpaddor etc. etc. i trånga burar och som aldrig får komma ut därifrån. Det kan inte vara rätt!
- Se över djurskyddet på djuraffärer som säljer gnagare, reptiler, fiskar etc. Mår djuren bra av att sitta hela dagarna i trånga burar i väntan på att få bli köpta? Kanske ett förbud mot att sälja smådjur på djuraffärer?
- Hårdare kontroll för uppfödning av djur (gnagare, hundar, hästar etc.). Kontroll på att de lagar som finns följs och hårdare regler för att förhindra "massuppfödning" för ekonomiska syften.

Jag håller tummarna för en starkare djurskyddslag!

Cecilia Eklund

Skydda djur från våld i hemmet

En fråga som jag funderar mycket på är hur våra husdjur skyddas mot våld i hemmet, hur man kan bli bättre på att uppmärksamma detta och på att se till att djurförbud hos privatpersoner faktiskt efterlevs.

En fråga som ligger mig varmt om hjärtat är våld i nära relationer, där den våldsutövande parten inte sällan slår/hotar/dödar husdjuret innan hen ger sig på sin partner. Många kvinnor väljer att avstå från att söka skyddat boende, då det inte finns många sådana som tillåter husdjur (och få verkar känna till organisationen VOOV). Det vore fint om socialtjänstlagen och djurskyddslagen kunde

samverka, så att skydd även till våldsutsatta djur ses som en självklarhet när en våldsut-satt människa söker skyddat boende.

Lisa Jonsson

Foto: iStockphoto

MEST LÄST PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

Mätt första veckan i februari

1. Livsmedelsstrategin är presenterad
2. Djurskyddet Nordostskåne polis-anmäler Trafikverket
3. Fråga Experten: Åter av varandras mat
4. Sveriges landsbygdsminister lyfter transportfrågan i EU
5. Så lagar du din egen hundmat

A photograph of a modern kitchen with white cabinetry and a wooden countertop. On the counter, there are various items including a wooden crate with lemons, a potted plant, and a small white dog figurine. In the foreground, a long-haired dog is lying in a white, box-like dog bed with white legs. The dog bed is placed on a dark wooden floor. The MIWO DESIGN logo is centered over the image.

MIWO
DESIGN

Svensktillverkade kvalitetsmöbler till din katt och hund.
www.miwodesign.com

Licensjakt på varg i vinter

Vid denna tidnings pressläggning pågår fortfarande licensjakten på varg. Den sker i de fyra reviren Värmland Brattfors, Värmland Örebro Loka, Dalarna Orsen och Gävleborg Blyberg. Slutdatum är den 15 februari. Ursprungligen gällde tillståndet sammanlagt 24 vargar men Loka fick tillstånd att skjuta ytterligare en varg.

I skrivande stund är kvoterna fyllda i alla län utom Dalarna. Länsstyrelsen besiktigar alla vargar som skjuts. SVA obducerar dem och sänder DNA-prover till viltskadecenter på Grimsö så att ursprunget kan bestämmas. ✕

Foto: iStockphoto

Varg skärper motsättningar

Vargpolitiken har skärpt motsättningarna mellan stad och land. Det visar statsvetaren Max Eriksson, vid Umeå universitet i sin doktorsavhandling "Attityder till vargpolicy i förändring Vargens återkomst, landsbygd och politisk alienering". Resultatet baseras på tre attitydundersökningar från 2004, 2009 och 2014, där cirka 23 000 personer deltog. Studien visar att en majoritet fortfarande är positiv till varg, men andelen som vill ha en mer restriktiv vargpolicy har ökat från cirka 30 till 35 procent under tioårsperioden.

– Delvis har vargmotstånd blivit ett sätt att göra motstånd mot vad som upplevs som storstädernas politiska makt. Vargens återkomst ses som ett politiskt projekt som tvingats på landsbygden av stadsbor som inte själva påverkas av vargen, säger Max Eriksson i en kommentar.

Uppskattningsvis finns enligt avhandlingen mellan 250 – 450 vargar i Sverige. ✕

Troféjakt på lejon lyfts i riksdagen

Foto: Ian Michler

Troféjakt på lejon är brutalt. Filmen "Blood Lions" från 2015 visar en grym verklighet och Djurskyddet Sveriges styrelseledamot Sofia Arkelsten, tillika riksdagsledamot (M) medverkar till att den visas i riksdagen.

Canned hunt är i realiteten mer slakt än jakt. Svenska volontärer, turister och jägare blir lurade och det handlar om stora pengar. Därför behövs politiskt samarbete, bättre bistånd och ny lagstiftning.

Så skriver Djurskyddet Sveriges styrelseledamot och riksdagsledamot Sofia Arkelsten (M) i en debattartikel i Nyheter 24. För att sätta fokus på den brutala behandlingen av lejon som hålls instängda för att sedan skjutas under arrangerade jakter kommer hon tillsammans med riksdagsledamot Jens Holm (V) att visa dokumentärfilmen "Blood lions" i riksdagen.

"Lejon föds upp under usla förhållanden, utan tillsyn och med brutala brister i djurskyddet. Uppfödning sker utan något som helst avelsprogram. Lejonungarna tas tidigt, innan ögonen öppnats så de präglas på människor innan de lämnas till farmer där ovetande turister gosar med dem och tar selfies", skriver Arkelsten i artikeln och fortsätter:

"De vårdas ofta av volontärer som luras att de bidrar till att rädda vilda djur. När djuren är större och svårare att hantera flyttas de för att säljas, skjutas och bli troféer. Jägare luras alltså till att skjuta halvtama, ibland drogade, lejon. De som genomför detta tar bra betalt i alla led."

Troféjakten sker främst i Sydafrika, men Sverige kan hjälpa till, understryker Arkelsten.

"Det handlar främst om myndigheters kapacitet, antikorrupsionsarbete, tillsynen och behovet av lagstiftning. Ett sätt är att tillsammans med berörda länder utveckla biståndet så att svenska myndigheter som Jordbruksverket och Naturvårdsverket kan stötta sina motsvarigheter där."

– Anledningen till att jag driver den här frågan just nu är att det samlat är så mycket elände i utrikespolitiken som jag mest arbetar med. Den oetiska lejonhanteringen är också förfärlig. Men den går faktiskt att göra något åt, säger Sofia Arkelsten till Tidningen Djurskyddet. ✕

"Jägare luras alltså till att skjuta halvtama, ibland drogade, lejon."

Sofia Arkelsten, styrelseledamot, Djurskyddet Sverige

Livsmedelsstrategin är här

Regeringen har lagt fram sitt förslag till en nationell livsmedelsstrategi. Djurskyddet Sveriges generalsekreterare är positiv till flera av förslagen.

– Fast påfallande ofta när propositionen berör djurhälsa och djurskydd skrivs det utifrån människors perspektiv. Djurskydd är ju i första hand viktigt för djurens skull, säger Åsa Hagelstedt.

Livsmedelsstrategins övergripande mål ska, enligt regeringen, "vara en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet." Regeringen konstaterar i strategin att djurskyddet inte ska sänkas.

– Det är bra, men defensivt. Svenskt djurskydd ska ju höjas! Inte minst då konsumenterna bedömer djurskyddet som en viktig faktor när de ska välja livsmedel i butiken. Ett starkt djurskydd är en konkurrensfördel, säger Åsa Hagelstedt.

Fler förslag är att förprövningen av djurstallar fortsatt ska vara obligatorisk och att inrätta ett vetenskapligt råd för djurskyddsarbete. Strävan att öka flexibiliteten är dock riskabel, enligt Hagelstedt:

– Viktigast är att vi har tydliga regler. Det underlättar både för djurägaren och djurskyddsinspektören. Strategins mål sträcker sig till 2030. Samma dag denna tidning skickas till tryck presentera en handlingsplan med konkreta åtgärder. ✕

Djurskyddet Sverige: "Alla fällor bör ha larm"

Foto: iStockphoto

Räv är ett av många djur som kan hamna i fällor.

Vilda djur får inte utsättas för onödigt lidande. Det säger 27 § i jaktlagen. Fällfångst är en jaktform där viltet riskerar att utsättas för onödigt lidande och bör därmed regleras mycket noga, inleder Djurskyddet Sverige sitt remissvar till Naturvårdsverkets förslag till nya föreskrifter om användande av fångstredskap. Ett förslag är att fångstredskap som inte dödar bör utrustas med larmanordning. Djurskyddet Sverige svarar att alla fångstredskap bör ha larm:

"Om fällor utan larmanordning trots allt ska vara tillåtna framöver, ska dessa kontrolleras med max två timmars mellanrum. Att låta ett djur vara kvar i en fälla upp till ett dygn leder

till en mycket hög stressnivå och kan leda till fysiska skador." Den ökade kostnaden för användaren får inte ställas mot djurskyddet.

Vidare skriver Djurskyddet Sverige att levande fågel inte ska vara tillåtet som lockbete. Idag är det tillåtet efter tillstånd från länsstyrelsen.

De nya föreskrifterna ska ersätta de bestämmelser om användande som finns i NFS 2002:18 och är tänkta att träda i kraft under år 2017. Remiss-rundan avslutades i januari.

Det finns två typer av godkända fällor: dödande fällor, där djuret dödas i fångstögonblicket och fällor som håller kvar levande djur genom nät, bur eller snara. ✕

Foto: Privat

HALLÅ DÄR...

Rebecka Westin, som ingår i Expertgrupp spädgrisöverlevnad, som ska ge råd för att få ner spädgrisdödligheten:

Vad är det mest förvånande ni upptäckt?

– Ingenting som förvånar mig direkt men arbetet som fokuserat på praktiskt rådgivning har fått mig att undra vad det är som gör att välkänd kunskap inte redan appliceras ute i besättningarna. Råden som vi har gett har i flera fall inte varit någon "rocket science" precis. Ett exempel är rådet att installera tak över smågrishörnorna. Det är ju inte något nytt, men kan göra väldigt stor skillnad för smågrisens chanser att överleva och få en bättre välfärd. Ändå saknas det tak i många besättningar!

I slutet av förra året gjorde ni en studieresa till Danmark. Berätta om den!

– Studieresan var mycket intressant. Vi besökte bland annat Videcenter för Svinproduktion och träffade där en av grundarna till deras stora rådgivningsprojekt "Pattegrisliv" som precis har avslutats. Här fick vi tips om ett stort utbildningsmaterial som tagits fram för att utbilda stallpersonal i exempelvis förlossningsövervakning och korrekt kastrationsteknik. Inom Gård & Djurhälsan är vi på gång att göra något liknande i mindre skala så här finns material att inspireras av. Vi fick också tips om några bra appar till mobiltelefonen som kan användas av stallpersonal för att underlätta övervakning och uppföljning av olika arbetsrutiner om man är många som arbetar på en gård. Vi besökte också en lantbrukare som installerat mjölkkoppar i grisningsboxarna då danska suggor överlag föder fler smågrisar än vad det finns spenar till. Detta var något helt nytt för mig och verkade fungera bättre än jag föreställt mig. Projektet pågår till 2018.

Bakgrund: 18 procent av svenska spädgrisar överlever inte, Sverige ligger därmed sist i jämförelse med övriga Europa. I Tyskland och Danmark är motsvarande siffra 14 procent samtidigt som en dansk undersökning år 2015 visade att om även de kulingar som dör under förlossningen räknas in blir siffran 25 procent i Danmark. Kristian Juul Volshøj och Jörgen Lindahl ingår också i expertgruppen, som är en del i Handlingsplan Gris. ✕

Foto: Kristian Pohl/Regeringskansliet

Sven-Erik Bucht.

Sveriges landsbygdsminister lyfte djurtransporter i EU

■ **EU-kommissionen måste** förbättra skyddet för djur som transporteras och se till att de regler som redan finns följs. Det krävde Sven-Erik Bucht under ett möte med EU:s jordbruks- och fiskeministrar i Bryssel.

EU-länderna och ansvariga myndigheter måste bli bättre på att använda de verktyg som finns för att stävja regelbrott, betonade ministern, och underströk att det finns behov av att se över gällande djurskyddsregler. Särskilt transporttider, utrymmen för djuren, viloperioder, vattning och utfordring samt transporter vid hög värme utomhus.

Elva EU-länder anslöt sig till de svenska kraven, skriver tidningen ATL, som uppger att EU-kommissionen planerar extra granskningar av medlemsländernas hantering av djurtransporter under år 2017. ✕

Molly toppar hundnamnslistan

■ Kom Molly! Hit!

Om du kallar in din hund som heter Molly finns chans att 7351 hundar dyker upp. Så många heter enligt Jordbruksverkets hundregister Molly och det var därmed det vanligaste hundnamnet under år 2016.

På andra plats kom Bella, vilket 5262 hundar hette, följt av Ludde med 4043 bärare. Därefter: 4. Charlie, 3946. 5. Wilma 3820. 6. Bamse 3472. 7. Sigge 3422. 8. Doris 3255. 9. Ronja 3248. 10. Alice 3187.

855 905 hundar har registrerats i detta register. ✕

Djurförsäkringar ersätter inte skador för avsiktligt våld

■ **Våld mot kvinnor** har ett samband med våld mot djur. Den som utsätter sin partner för förtryck och kontroll kan använda ett älskat djur för att skada än mer. Detta samband arbetar organisationen Se Sambandet för att medvetandegöra.

En helt ny rapport som presenterades vid årsskiftet visar att de åtta stora försäkringsbolagen som erbjuder djurförsäkringar sällan eller aldrig betalar ut ersättning för djur vars skador uppstått genom avsiktligt våld från en partner.

– Det är en knut som låser andra aktörers agerande. Om motståndet hos bolagen löses upp, kan det få viktiga effekter som gagnar såväl den utsatta partnern som hennes djur, säger Carin Holmberg, ordförande Se Sambandet, som i rapporten föreslår att försäkringsbolaget Agria med landets största

databas där orsakerna bakom sjukdom och död hos hund registreras, borde införa en kategori för sjukdom, skada eller död orsakat av avsiktligt yttre våld.

– Avsaknaden leder i förlängningen till att det inte finns någon tillförlitlig försäkringsstatistik om i vilken utsträckning den här typen av brott inträffar. Även andra djurslag borde kunna inkluderas i en sådan specifik kategori, säger Carin Holmberg.

Ett annat hinder är, enligt organisationen, att veterinärbildningen inte undervisar om NAI (non-accidental injuries), där vetenskapliga studier och kliniska erfarenheter visar vad som skiljer en olycksfallsskada från en tillfogad skada.

– Då majoriteten av veterinärer i Sverige inte har denna kunskap är risken stor att djurens skador tolkas som olycksfall, även om de tillfogats via yttre våld, säger Holmberg. ✕

"Om motståndet hos bolagen löses upp, kan det få viktiga effekter som gagnar såväl den utsatta partnern som hennes djur."

Carin Holmberg, ordförande, Se Sambandet

Bro ska hjälpa djur över motorväg

Foto: TEMA AB, Trafikverket

Så kommer ekodukten att se ut.

■ **Arbetet med den** 64 meter långa och 32 meter breda djurbron över E6:an vid Sandsjöbacka Mölndal fortsätter. Bron är byggd i betong och ska underlätta för vilda djur att passera vägen. Trafikverket förväntar sig att rådjur, älg, dovhjort, vildsvin, räv, hare, grävling, kräldjur och fladdermus kommer att

använda bron. Rödlisade arter som hasselsnok, sandödlor och hasselmus spås också få glädje av den. Fler bi-hotell byggs i anslutning till ekodukten. Människor ska få gå på bron, men fordon tillåts inte. Även 1,5 km viltstängsel ska bytas ut och nya viltut hopp byggas. Bygget beräknas bli klart under år 2018. ✕

Foto: Birgitta Wiberg

Kycklingar har frusit ihjäl på väg till slakteriet.

Länsstyrelsen anmäler kycklingtransport

■ **Blöta, darrande och** svaga ankom kycklingarna till slakteriet utanför Katrineholm, enligt veterinären. Missförhållanden har pågått länge och nu har länsstyrelsen i Sörmland samlat 22 dokumenterade tillfällen då kycklingarna utsatts för onödigt lidande i en åtalsanmälan.

– Vid flera tillfällen har man konstaterat

att ett antal kycklingar varit väldigt kalla, ja nästan döda, när de kommit till slakteriet. En hel del har varit ihjälfrusna också, säger Ulrike Segerström, djurskyddssamordnare på länsstyrelsen till SVT Sörmland.

Vid denna tidnings pressläggning är det ännu inte klart om och när åtal kommer att väckas. ✕

Infektion kan ligga bakom laxdöd

■ **Virus- och bakterieinfektioner** kan vara orsaken till de många sjuka och döda laxar som hittades år 2014 och 2015 i svenska älvar och åar. Det visar en rapport från SVA, Statens veterinärmedicinska anstalt.

– Vi har sommartid sett hudblödningar på lax i de undersökta vattensystemen, och fiskar i senare stadium av sjukdomen blir svampangripna. I Torneälven förekom också en hög andel sår. Under hösten har det varit klassiska svampangrepp med undantag för undersökt fisk från Stockholms ström, säger Charlotte Axén, forskare vid SVA i ett press-

meddelande.

SVA har samarbetat med Havs- och vattenmyndigheten, HaV och finska Livsmedelssäkerhetsverket, Evira, i undersökningen.

– Tiaminbrist förs ibland fram som orsak till fiskdöd, men de symptom vi sett har aldrig beskrivits som kopplade till detta. Vi kan inte helt utesluta att tiaminbrist finns i bakgrunden – men – med tanke på den långa historien med tiaminbrist så bedöms detta vara en mindre viktig faktor för de senaste årens laxdöd, säger Charlotte Axén. ✕

Flera insmugglade hundar år 2016

■ **437 beslut kring** insmugglade hundar togs av Jordbruksverket i fjol. En del beslut rör flera fall så totalt handlar det om mer än 500 hundar. För katter är siffran 40 beslut för 48 katter. Beslut gäller både djur som upptäckts vid gränsen och i landet.

Under år 2015 upptäcktes drygt 350 hundar och de flesta kom via Malmö, Helsingborg, Ystad och Trelleborg, enligt HallandsPosten. Förutom att det är en kriminell verksam och djurskyddet ofta sätts på undantag, kan de insmugglade djuren också sprida sjukdomar och smittor då de sällan blivit vaccinerade. ✕

Påkörda djur dör i skymundan

■ **Djurskyddet Nordostskåne har** anmält Trafikverket för brott mot jaktförordningen. Vilda djur som blir påkörda av tåg kan bli ligande skadade länge utan att någon agerar. Trots att problemen med rapporteringen av de viltolyckor som orsakats av att tåg kört på djuren har funnits länge har inget hänt, skriver Djurskyddet Nordostskåne i ett pressmeddelande.

Jaktförordningens 40 § säger att om björn, varg, järv, lo, älg, hjort, rådjur, utter, vildsvin, mufflonfår eller örn varit inblandat i en sammanstötning med ett spårbundet fordon, ska infrastrukturförvaltaren "i samband med underrättelse till Polismyndigheten ange var olycksplatsen är belägen."

Djurskyddet Nordostskåne hänvisar ett inslag i Sveriges Radio P4 Kristianstad, där Trafikverket beräknar att "varannan viltolycka med tåg aldrig når fram till polis och eftersöksjägare".

"Tusentals vilda djur runt om i Sverige kan alltså bli påkörda, skadade och långsamt dö, utan att polisen får reda på det, trots att lagen säger att de måste rapporteras. Ett farsansfullt stort lidande helt i onödan", skriver Djurskyddet Nordostskåne.

– Jag har ännu inte fått läsa själva polis-anmälan, så jag kan inte kommentera den i sak. Vi välkomnar att få in synpunkter på vårt arbete och vill alltid förbättra det vi kan. Samtidigt har vi ett bra rapporteringssystem för djur som krockar med tåget framifrån, men djur som kommer från sidan märker inte alltid ens lokföraren att de träffas, säger Trafikverkets presschef Bengt Olsson. Följ utvecklingen på Tidningen Djurskyddet på webben: tidningen.djurskyddet.se ✕

Fällande dom för Kolmårdenchef

■ **Den tragiska händelsen** år 2012 då en djurskötare anfalls av vargarna i hägnet har nu fått sitt rättsliga efterspel. I december 2016 kom domen från Norrköpings tingsrätt: den dåvarande zoologiske chefen fälls för vållande till annans död. Straffet blev villkorlig dom och dagsböter och djurparken dömdes till en företagsbot på 3,5 miljoner kronor. Djurskötaren var ensam inne i hägnet, utan kommunikationsradio ✕

**Det finns cirka
100 000 hemlösa katter
i Sverige. Dessa saknar
skydd i lagen.**

#nydjurskyddslagNU

TEMA DJURENS JURIDIK

I väntan på den nya lagen

Nästa år är den svenska djurskyddslagen 30 år gammal. Etologer, djuretiker, forskare och veterinärer är eniga: lagen är daterad. Ett genomarbetat förslag med konkreta förbättringar finns. Det har funnits i fem år. Men inget har hänt.

**Vad händer? Vad behöver förbättras?
Experterna svarar.**

Johan Beck-Friis under sitt anförande på Djurskyddet Sveriges djurskyddskonferens. Till vänster i bild utredaren Eva Eriksson som höll i SOU 2011:75.

Ny djurskyddslag - nu!

"Vi är många som längtar efter en ny djurskyddslag. **Min uppmaning till regeringen är: Presentera ett förslag. Fort. För djurens skull.**"

Så avslutade Djurskyddet Sveriges ordförande Linda Maria Vonstad en fullsatt djurskyddskonferens ifjol. Många instämmer.

Det var en gång ett land där en av världens mest älskade barnboks-författare levde. Hon kämpade för hönsens rätt att leva ett naturligt liv och när hon fyllde 80 år gav landets statsminister henne en unik present. Hon fick en djurskyddslag.

Författaren var Astrid Lindgren. Året var 1988, gåvan överlämnades av Ingvar Carlsson, och trots att det snart infördes en dispens som sa att burar fick vara kvar så länge de var inredda gjorde denna lag Djurskyddslagen (1988:534) Sverige till ett av världens främsta djurskyddsland.

– Då var djurskyddslagen stark och proaktiv, men under dessa trettio år har ny forskning kommit och gett oss ny kunskap

om vad djur behöver. Vetenskapen har kraftfullt gått framåt, men lagstiftningen har inte hängtt med. Därför behöver Sverige en ny djurskyddslag mycket snart, säger Eva Diesen, jurist och forskare som precis släppt boken Djurens juridik, vars titel vi lånat till denna tidnings tema.

Samma linje är Ulrica Ahlrot, ordförande för Sveriges Akademiska Etologer, inne på.

– Den djurskyddslag vi har idag är gammal, utvecklingen har drivit fram frågor som inte på ett tillräckligt sätt täcks in av dagens djurskyddslagstiftning. Kunskap om djurs beteenden, kognition och förmåga att känna smärta med mera har ökat och vi är i stort behov av en grundligare, tydligare

och mer omfattande djurskyddslagstiftning. I ett hårdnande samhällsklimat och en vardag där vi kommer allt längre ifrån kunskap och insyn i hur våra produktionsdjur hålls är det viktigt att vi har en omfattande lagstiftning som bygger på såväl grundliga vetenskapliga fakta som god etik och respekt för djurs egenvärde, skriver Ulrica Ahlrot.

År 2009 ombads Eva Eriksson att hålla i en utredning med förslag till en ny djurskyddslag. Hon knöt till sig flera experter och år 2011 presenterade Eva Eriksson betänkandet "Ny djurskyddslag" (SOU 2011:75) där flera konkreta förslag presenterades.

"För fem år sedan överlämnades utredningen till dåvarande minister. Sedan dess har en del saker hänt, men en hel del har inte hänt."

Johan Beck-Friis, informationschef
Sveriges Veterinärförbund

– För fem år sedan överlämnades utredningen till dåvarande minister Eskil Erlandsson. Sedan dess har en del hänt, men en hel del har inte hänt, sa Johan Beck-Friis, informationschef på Sveriges Veterinärförbund, under sitt föredrag på Djurskyddet Sveriges konferens "Med fokus på djurskydd", där han delade med sig av sina reflektioner från utredningsarbetet. Han var en av flera experter som satt med i utredningen.

– Grundtesen i utredarens arbete var att när man använder djur följer en moralisk skyldighet att ta hänsyn till djurens behov och välfärd. Det här tycker jag är en väldigt bra grund att arbeta vidare ifrån. Hon hade också som nyckeltes att djuren ska må bra fysiskt och psykiskt, sa Johan Beck-Friis.

Lagstiftningens övergripande syfte ska vara att säkerställa ett gott djurskydd och en god djurhälsa.

– Sedan kommer ett nytt tillägg: "och främja respekten för djur och deras välfärd. Djur har ett egenvärde oavsett vilken nytta de har för människan." En skärpning och markering av att djur har ett egenvärde.

En annan av utredningens grundprinciper är att djur ska hållas lösgående.

– De ska kunna röra sig fritt i inhägnad eller box. Många av de mjölkbesättningar vi har idag, runt 40 procent, består av uppbundna djur och på sikt måste djurhållningen ändras. Men för att inte slå undan benen för en hel näring föreslås Jordbruksverket få föreskriva undantag så att dessa system kan fasas ut i en rimlig takt, sa Jo-

han Beck-Friis, som presenterade flera av de konkreta förslag utredningen innehöll.

Här kommer ett axplock:

Inför "grovt brott mot djurskyddslagen" som höjer maxstraffet till fängelse i 4 år. Ordna så att djur kan omhändertas omedelbart av polis om djurägaren har djurförbud.

Inför ett fempunktsprogram för katter, där obligatorisk märkning och registrering ingår. Förbud levande grävlingar i grytjakt. Förbud sjölejon och elefanter på cirkus. Inför ett klart förbud att överge djur. Förtydliga vad naturligt beteende är. Skärp reglerna kring vad som gäller vid träning av och tävling med djur: förbud att använda spö på hästar i frammaningssyfte.

– Vad har då hänt? Ett förbud mot obedövad kastrering av smågrisar infördes år 2016. Ett förbud att genomföra sexuella handlingar med djur infördes år 2014. En central djurförsöksetisk nämnd infördes 2013. Vad händer med resten av förslagen? Det vet inte jag och jag tror inte så många andra vet det just nu heller. Men min förhoppning är att det här gedigna arbetet på över tusen sidor inte bara samlar damm på någon bokhylla utan faktiskt används, sa Johan Beck-Friis.

På samma konferens talade även Helena Elofsson, djurskyddssamordnare på Jordbruksverket. Hon inledde med att säga att hennes bild var ljusare än andras:

– Vi har trots allt genomfört en hel del. År 2012 kom nya föreskrifter för mink kring utfodringsrutiner, etageburar och miljöberikning. Nej, vi införde inte krav på badvatten och jag är medveten om att många anser att vi borde gjort det, men djurvelfärden har ändå förbättrats, sa Elofsson och lyfte även fram att år 2016 förbjöds obedövad kastrering av gris.

– Från 2017 ska alla stutar och tjuar

hållas i lösdrift. De ska inte hållas uppbundna. Det kommer att avsevärt förbättra deras välfärd, sa Elofsson.

Få förbättringar har införts, men merparten av betänkandets förslag har inte förverkligats. Redan för flera år sedan rapporterade

Tidningen Djurskyddet första gången om att propositionen försenats. Sedan dess har en ny minister tillträtt och nya datum aviserats för när propositionen ska presenteras, men dessa har skjutits fram.

– Två olika regeringar har alltså haft fem år på sig att komma med en konkret proposition utifrån Eva Erikssons gedigna utredning, utan att lyckas. Tidsaspekten känns inte längre som ett giltigt argument för att skjuta upp en ny djurskyddslag ytterligare, säger Emma Brunberg, sakkunnig hos Djurskyddet Sverige.

– Varken sittande regering eller den förra har agerat tillräckligt för att ta vara på allt bra som finns i utredningen. Djuren och utvecklingen av djurskyddet får stryka på foten till förmån för andra starkare intressen. Vi är många som längtar efter en ny djurskyddslag och jag uppmanar regeringen att presentera den fort. Glöm inte de hemlösa katterna – de är små djur, men utgör ett stort djurskyddsproblem, säger Linda Maria Vonstad. ✖

LAGSTIFTNINGENS UPPBYGGNAD

Djurskyddslagen (1988:534) är en ramlag. Därtill kommer djurskyddsförordningen (1988:539) och utöver dessa finns föreskrifter med bindande regler och allmänna råd. För att göra lagstiftningen mer flexibel förelår SOU 2011:75 en sänkt detaljeringsgrad i lag och förordning medan detaljbestämmelserna finns i föreskrifterna.

Helena Elofsson, djurskyddssamordnare
Jordbruksverket.

Naturligt beteende bör specificeras

Den fjärde paragrafen i djurskyddslagen säger: **"Djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt"**. Det är en av djurskyddslagens portalparagrafer. Den behöver enligt flera experter ändras och professor Bo Algers förslag på definition är den många vill se.

Definitionen på naturligt beteende som "ett beteende som djuret är starkt motiverad att utföra och som ger en funktionell återkoppling" kommer att påverka djurhållningen för flera djur. Inte minst grisar. Grisen på bilden fotograferades under sensommaren i sin halländska hage på gården Pig o Glad, där den kan vara ute, böka, beta gräs och rulla sig i gytta.

Eva Erikssons förslag till en ny djurskyddslag utgår ifrån att djurskyddslagstiftningen ska baseras på vetenskaplig forskning och beprövad erfarenhet. En viktig del i förslaget rör begreppet naturligt beteende. Så här står det i utredningens sammanfattning:

"Begreppet naturligt beteende klargörs i den nya lagen genom att det anges att djur ska hållas och skötas på ett sådant sätt att de ges möjlighet att utföra sådana

naturliga beteenden som djuren är starkt motiverade för och som ger djuren en funktionell återkoppling, det vill säga minskar djurets motivation att utföra beteendet i fråga. Dessa beteenden begränsas dock till beteende som relaterar till djurens behov av rörelse, vila, komfort, sysselsättning, födosök och socialt umgänge. Med sysselsättning avses även sådan sysselsättning som endast är viktig för djuret under viss tid av dess liv, till exempel suggors behov av att bygga bo inför grisning och kalvars

behov av att få suga. Begränsningen införs på grund av att det finns beteenden som djur är starkt motiverade för men som är oönskade eller svåra att tillgodose i djurhållning. Ett exempel på detta är att djur kan vara starkt motiverade att para sig eller att slåss."

Utredaren anser inte att det i lagen ska regleras "exakt vilka beteenden som avses med naturligt beteende eftersom det skulle ge lagen en mycket hög detaljeringsgrad.

Detta bör i stället regleras i Jordbruksverkets föreskrifter och uppdateras i takt med ny kunskap på området.

I lagen införs också en bestämmelse som anger att djur ska hållas på ett sådant sätt att uppkomsten av beteendestörningar förebyggs.”

Motivation är ett nytt begrepp som förs in i den nya definition av naturligt beteende.

– Motivation styrs både av yttre och inre stimuli. Yttre faktorer kan vara beteende som styrs av att exempelvis undvika predatorer. Inre faktorer kan vara sådant som djuret gjort oavsett yttre faktorer. Ta bobyggnadsmotivationen hos grisen, den är i stort sett opåverkad av domesticeringen, som pågått i 8000 - 9000 år. Bobbyggnad kan vara ett naturligt beteende en gris har även om den befinner sig inne i ett grisstall. Vi vet att behovet är tillfredsställt när djuret slutar att göra det. Det räcker kanske inte att grisen får bära runt på lite gräs utan det bör kunna byggas en grund för ett bo. Det finns en funktionell återkoppling, sa Per Jensen, professor i etologi, under konferensen ”Med fokus på djurskydd”.

Djur är beredda att betala ett högt pris för att få utöva naturliga beteenden.

– Minkarna är beredda att betala ett högt pris för att hitta vatten, höns för att sandbada.

Får djuret inte utöva beteendet uppstår frustration.

– Ett otillfredsställt födosöksbehov kan för en sugga resultera i rörbiting och hos hästar i krubb-biting.

De kan också utveckla stereotypier. Beteende som tillsynes inte har någon funktion, men som upprepas hela tiden. Det kan hända att människor inte ens märker stereotypa beteenden hos djur, sa professor emeritus Bo Algers, som föreläste under samma konferens.

– För när människor kommer in i stallet händer något nytt, då kan djuren sluta med sitt stereotypa beteende. Ett stereotypt beteende är ett sjukligt beteende. Det är

viktigt att en ny djurskyddslag ställer krav på att sjukligt beteende inte får förekomma, sa Bo Algers och visade en filmsekvens där minkar i burar sågs studsas upp och ner, om och om igen.

Ytterligare en konsekvens för djur som inte får bete sig naturligt är att en inre stress byggs upp. En undersökning visar att suggor som inte fått bygga bo innan sin förlossning frisätter stresshormoner.

Även Sveriges Akademiska Etologer välkomnar en ny definition.

– Ett grundläggande begrepp inom etologi och djurvälstånd är naturliga beteenden. Djurs möjlighet att få utföra starkt motiverande beteenden är en förutsättning för god djurvälstånd. I Eva Erikssons förslag förtydligas och definieras begreppet naturligt beteende vilket ger en säkrare grund för bedömning och upprätthållande av god djurhållning för såväl djurägare som kontrollmyndighet. Dessutom fastställs att naturliga beteenden även innefattar sysselsättningar som är viktiga under en begränsad tid, till exempel bobyggnad för grisande suggor, samt att djur ska hållas på så sätt att beteendestörningar förebyggs. Ett krav på att hålla djur på så sätt att man säkrar att beteendestörningar, som stereotypa beteenden, inte uppkommer bör i förslaget innebära stora förbättringar i föreskrifternas krav på utrymmesstorlekar, berikningsmöjligheter, tillgång till socialt umgänge och liknande. Genom en enda mening lyfter man därmed kravet på djurvälstånd flera nivåer, svarar Ulrica Ahlrot, ordförande i Sveriges Akademiska Etologer, SAE, när vi frågar vilka förbättringar SAE vill se i en ny djurskyddslag.

Kravet att hålla djur så att det möjliggör naturligt beteende får konsekvenser för hållandet av en lång rad djur, både sällskapsdjur och produktionsdjur, fortsätter Ahlrot:

– Utredarna pekar specifikt på några, till exempel att flygande fåglar måste ges möjlighet att flyga och en allmän genomgång

av vilka så kallade exotiska sällskapsdjur som är direkt olämpliga att hålla. Att hålla vilda djur på ambulerande cirkusar är inte heller förenligt med kravet att tillgodose naturliga beteenden. Utredarna gör detta extra tydligt genom att införa ett direkt förbud mot hållning av elefanter och sjölejon samt ålägga Jordbruksverket att allmänt se över föreskrifterna för hållning av djur på cirkus. Det här är en utveckling vi sett i en rad olika länder de senaste åren och borde vara självklart i ett land som Sverige där vi berömmar oss för att ha en sträng djurskyddslag, skriver Ulrica Ahlrot. ✕

Detta vill vi se i en ny djurskyddslag

Ulrica Ahlrot, ordförande Sveriges Akademiska Etologer:

– Det liggande förslaget är en välkommen modernisering av djurskyddslagen som Sveriges Akademiska Etologer verkligen hoppas kommer att bli verklighet. Vi vill särskilt uppmärksamma några punkter: Fokus på välfärd istället för lidande. Krav på högre kompetens hos djurägare. Krav på möjlighet till naturligt beteende samt en tydlig definition av naturligt beteende. Beteendestörningar ska förebyggas. Klart förbud mot avel som medför lidande. Förbud att överge djur. Krav på ID-märkning av katt. Förbud mot användning av levande byten i jaktträning. En ökad respekt för djurs psykologiska välbefinnande innebär också en välbehövlig översyn av bestämmelserna för användning av till exempel grävling i jaktträning. ✕

Läs fler röster om djurskyddslagen på nästa uppslag!

Detta vill vi se i en ny

Nästa år är den svenska djurskyddslagen 30 år gammal. Vi frågade flera väl insatta personer som arbetar konkret med djurskydd inom olika områden:

Vad anser du behöver förbättras i en ny djurskyddslag?

Glöm inte mössen

Carina Franzén, kanslichef, Forska utan djurförsök:

– Vi förväntar oss inga större förändringar på djurförsöksområdet i nya djurskyddslagen. Dels har djurskyddslagsutredningens förslag som rörde djurförsök redan behandlats i samband med införandet av EU:s djurförsöksdirektiv år 2013, dels tillåts inte EU-länderna att införa hårdare regler än vad EU-direktivet stadgar. Men delar av direktivet borde förtydligas i den svenska lagstiftningen! I EU-direktivet står att det yttersta målet är att se till att alla djurförsöken ersätts. Detta borde tydligt framgå även i den svenska lagstiftningen och följas upp med avvecklingsplaner på alla nivåer, från myndigheter och forskningsfinansiärer till de enskilda laboratorier där djurförsök utförs. Särskilt bör planer tas fram för att få bort de mest plågsamma försöken. Av djurförsöksstatistiken för 2014 framgår att 7 procent av djuren utsattes för "avsevärd svårhetsgrad", en benämning som innefattar både fysiskt och psykiskt lidande och att det framför allt är möss som utsätts för de värsta försöken. Det finns alltså skäl att särskilt se över djurskyddet för möss i försök! Vi efterlyser även en översyn av den djurförsöksetiska prövningen och förbättringar av djurhållningen. ✕

Djur har ett egenvärde

Roger Pettersson, general-sekreterare World Animal Protection Sverige:

– Sverige behöver en modern djurskyddslag, som slår fast att djur har egenvärde och som kan säkerställa att de djur som hålls i fångenskap ges möjlighet att bete sig naturligt

och hålls friska. Därför måste begreppet "naturligt beteende" tydliggöras. Elefanter och sjölejon hör inte hemma på cirkusar. Den nya lagen måste innehålla ett förbud mot det (ansvariga myndigheter har krävt det från 1987 och framåt). Djur ska inte få hållas uppbundna. Tydlighet måste införas då det gäller avel. Aveln ska till exempel inte få vara så snedvriden att djuren inte ens kan föda fram sina egna avkommor. Mer flexibilitet – ja, gärna. Men inte på bekostnad av djuren eller möjligheterna att kontrollera efterlevnaden.

Sist men inte minst: Det behövs ett vetenskapligt råd, som kan samla forskning och verka för att föreskrifter vilar på de senaste rönen och erfarenheterna. ✕

Spödrivning svår fråga

Antti Rautalinko, veterinär, och Agneta Sandberg, djurskyddsspecialist vid Svensk Travsport:

– Inom Svensk Travsport ser vi att hästar är väl skyddade i dagens lagstiftning vad gäller själva djurhållningen, men i framtiden kommer debatten att bli allt större kring hur vi tävlar och tränar dem. En ständigt aktuell fråga som väcks i utredningen av den nya djurskyddslagen är spödrifvningen. Förslaget är att spö ska förbjudas som pådrivande medel, och endast tillåtas för att hindra olyckor.

Hur ställer ni er till det?

– Vi ser ju spödrivning som ett sätt att ge signaler åt hästen att röra sig framåt. Redan idag är det förbjudet i vårt reglemente att bestraffa hästen med spöet så det vi diskuterar är spödrivning som sätt att ge hästen signaler att gå framåt. Det är en svår fråga: tar vi bort spöet vad händer då i stället? Börjar kuskarna driva med tömmarna? Det är det sista vi vill eftersom det kan skada hästens mun. Vi håller nog kontroll på spödrivningen och

för statistik över alla som fått anmärkningar. Samtidigt går det inte att säga om fler kuskar använder spöet felaktigt, eftersom regelverket och synen på vad som är felaktig drivning blir hårdare för varje år. Vi ser med spänning fram emot vad den nya djurskyddslagen kommer att säga om spödrivning. ✕

Kräv kompetenskrav

Johan Lindsjö, leg veterinär, med erfarenhet av djurväl-färdsprojekt i Sverige och internationellt. Han arbetar som smådjursveterinär och specialistutbildar sig inom djurvelfärd, etik och lagstiftning:

– Det är svårt att välja ut ett specifikt område som är extra viktigt att genomföra i den nya djurskyddslagen. Utredningen innehåller många bra förslag, men jag tycker att kunskap om djuret man har i sin vård och ansvar för är en grundläggande förutsättning för en bra djurvelfärd. Det innebär en god insikt i djurets beteendebestbehov (såsom tillräckligt med utrymme, berikning, komfort och social kontakt), näringsbehov, psykisk och fysisk hälsa och regelverket kring djurslaget.

Jag vill därför se att förslaget på kompetenskrav för att få ha hand om djur och krav på utbildning för yrkesmässig eller annan storskalig djurhållning förverkligas. Till det kommer förslaget på obligatorisk djurslags- och rasspecifik information vid försäljning av alla sällskapsdjur, inklusive de risker aveln kan leda till. Vi lär oss mer och mer om djuren. Kunskapen som förs ut till djurhållare behöver därför uppdateras efter hand. ✕

djurskyddslag

Höj straffen

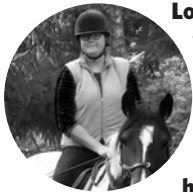

Helena Striwing, författare och jurist med djurskydd som specialitet:

– Det känns som om vi har en nedåtgående trend när det gäller djurskyddet.

En viktig förbättring som jag skulle vilja se att den nya lagen innehåller är att straffen i vanvårdsmål höjs och att personal inom sjukvård och socialtjänst får rätt att anmäla till länsstyrelsen farhågor om att djur far illa. ✕

Metallbett skadar

Louise Hernander, etolog och yrkeslärare, tidigare engagerad i en djurförsöksetisk nämnd och i VOOV, idag med i nätverket "Hästgruppen" för ökad hästvälfärd:

– Hästar är idag det enda djur som det är socialt accepterat att bruka våld mot. Helt öppet, på tv-sända ridtävlingar och travlopp, utsätts hästar för brutal behandling. Nuvarande djurskyddslag ger hästarna ett gott skydd i teorin. Man får inte utsätta tävlingshästar för något som helst lidande. Smärtsam utrustning är förbjudet. Problemet är att lagen inte följs. Metallbett kan exempelvis inte vara förenligt med djurskyddslagen då nästan alla ridhästar har skador i munnen från bittet. Det visar veterinär Anna Tells och hästtandläkare Torbjörn Lundströms forskning och arbete vid SLU. Mängder av hästar skadas på tävling. Smärtor i rörelseapparaten är den vanligaste orsaken till att sporthästar avlivas och medellivslängden är skrämmande kort, trots att lagen förbjuder att hästar lider i samband med tävling. Jag behåller gärna nuvarande formuleringar i lagen, men lagen måste efterlevas. ✕

Precisera reglerna

Ylva Nilsson, djurskyddshandläggare, Länsstyrelsen i Jönköpings län:

– Idag har vi tydliga regler men jag är rädd att vi i flexibilitetens namn får se att reglerna inte kommer att preciseras på millimetern

utan istället utgå från vad som är "rimligt". Det som är rimligt för mig kanske är orimligt för dig. Bättre då att myndigheter och djurhållare vet exakt vad som gäller. Det ska vara enkelt att göra rätt. ✕

God djurvälfärd viktigt

Emma Nygren, sammanställande i arbetsgruppen för djurvälfärd inom Svenska Djurparksföreningen, SDF:

– Inom SDF:s medlemsparker arbetas aktivt med förebyggande åtgärder för att främja en god djurhållning och hög djurvälfärd för djuren i vår omsorg. Kraven som ställs genom existerande lagstiftning och föreskrifter är höga, vilket är bra, men kan ibland upplevas som onödigt krångliga och svårtolkade. Vi välkomnar en ny djurskyddslag och föreskrifter som fortsatt ställer höga krav på djurhållningen och som är baserade på vetenskap och beprövad erfarenhet, vilket möjliggör att den kunskap som redan finns inom vårt område tas till vara. Det är viktigt att de förslag som finns på en ny djurskyddslag framgent trycker på att djurhållningen ska ge djuren god djurvälfärd samt möjlighet att må bra både fysiskt och psykiskt, oavsett syfte med djurhållningen. ✕

Säkerställ lägsta gräns

Linda Keeling, professor vid Institutionen för husdjursens miljö och hälsa:

– Mycket i djurskyddslagen går att modernisera. En aspekt är att även om djurskyddslagstiftningen är

till för att förebygga dålig välfärd går det inte att lagstifta om varje detalj i en anläggning. Det finns sedan länge standardiserade metoder för att bedöma välfärd genom att se på själva djuren, men de används inte i praktiken. Det finns för få djurbaserade mått i checklistorna vid offentlig kontroll, och de som finns är inte formulerade på ett tillförlitligt sätt. En ny lagstiftning borde säkerställa både en lägsta gräns för välfärd, samtidigt som den inbjuder till att gå utöver denna och få en extra god djurvälfärd dokumenterad. Därigenom kan djurägaren få positiv feedback, medan forskare får tillgång till data som kan användas för att göra kontroll av förbättrad välfärd ännu mer effektiv i framtiden. ✕

Enklare att ingripa

Eva Erikmarck, djurskyddshandläggare, Länsstyrelsen Västmanlands län:

– På Länsstyrelsen i Västmanland arbetar vi med ett projekt avseende kopplingen våld mot djur och våld i nära relationer.

Vi hoppas att den nya djurskyddslagen kommer att göra det enklare för olika

myndigheter att ingripa i familjer där vi vet att djur, kvinnor och barn utsätts för våld och missförhållande. ✕

Katternas situation i fokus

En konferens. Två manifestationer. Tusentals namnunderskrifter för ökat skydd till katter. **Djurskyddet Sverige har bedrivit ett omfattande påverkansarbete** för en ny djurskyddslag under året som gått.

Exakt 120 år har Djurskyddet Sverige arbetat för starkare skydd för djuren. Så när en grupp från organisationen samlades utanför Riksdagen på Djurens Dag i fjol var det en stolt tradition som följdes. Följande konkreta förändringar som redan finns föreslagna i utredningen "Ny Djurskyddslag" vill organisationen se:

- Obligatorisk märkning och registrering av alla katter samt ett förbud mot att överge djur.
- Tydligare krav på djurägare om kompetens för respektive djurslag samt en minimiålder på 16 år för att äga djur.
- Tydligare förbud mot avel som medför lidande för djur.
- Förtydliga § 4, alltså att alla djur ska ha möjlighet och rätt till ett naturligt beteende, samt hållas på ett sådant sätt att uppkomsten av beteendestörningar förebyggs.
- Förbud mot att hålla mjölkkor och hästar uppbundna.
- Förbud mot sjölejon och elefanter på cirkus.
- Införande av "grovt brott mot djurskyddslagen" med upp till 4 års fängelse i straffskalan.

– Alla förslagen är lika viktiga. Men då många av våra föreningar tar emot övergivna katter och just hemlösa katter är Sveriges i särklass största djurskyddsproblem har vi valt att lägga fokus på katternas rätt till skydd i den nya lagen. Det är en grupp djur som ofta glöms bort, säger Djurskyddet Sveriges ordförande Linda Maria Vonstad.

Djurskyddet Sverige kräver obligatorisk ID-märkning och registrering av alla katter, samt obligatorisk kastrering av utekatter. Många håller med. Inte mindre än 39 585 personer skrev under Djurskyddet Sveriges kampanj #allakatter där just dessa krav lyftes fram.

Kampanjen #allakatter började våren 2016. I maj delade representanter från styrelsen, kansliet och medlemmar från lokalföreningar ut information utanför riksdagen om vikten av att katternas rättigheter skrivs in i den nya djurskyddslagen.

– Fantastiskt roligt med den respons vi fått. Jag hoppas att vi får ihop tillräckligt många namnunderskrifter att det kan bli en lagändring, sa Linda Maria Vonstad, när

"Hemlösa katter är ingen högstatusfråga. Pinsamt att landet inte tar ansvar"

Emma Brunberg, sakkunnig, Djurskyddet Sverige

Tidningen Djurskyddet mötte henne på plats utanför riksdagen.

Under sommaren ägnade Djurskyddet Sverige ett seminarium i Almedalen åt ämnet. Det hette "Nya djurskyddslagen – även för alla hemlösa katter?".

– Hemlösa katter är ingen

högstatusfråga och det är främst ideellt arbete som finansierar stödet till dem. Pinsamt att Sverige inte tar ansvar. Det finns inga säkra siffror på hur många hemlösa katter som rör sig i Sverige. En vanlig uppskattning är minst 100 000, men troligtvis är det betydligt fler katter som saknar hem. Vi vet inte. Vi vet bara att det är ett av de största djurskyddsproblemen i landet, sa Emma Brunberg, sakkunnig på Djurskyddet Sverige.

Djurskyddet Sveriges styrelseledamot Linnea Stålhandske har genom sitt arbete vid länsstyrelsen i Skåne mött tusentals katter. På seminariet berättade hon att katter är de vanligaste djurskyddsärendena. De är också de svåraste.

– Är katten övergiven? Hemlösheten

Djurskyddet Sverige utanför riksdagen på Djurens Dag, den 4 oktober. Med skyltar och under samtal med politiker och förbipasserande informerade gruppen om vikten av att en ny djurskyddslag kommer inom kort.

måste utredas. Vi hoppas alltid hitta en privatperson, som kan berätta vad som hänt. Ofta finns ingen sådan person, utan vi måste på andra sätt utreda om katten är hemlös. Har den fästingar? Skabb? Tovig päls? Då kan vi som myndighet ta hand om den, förklarade Linnea Stålhandske.

Samtidigt finns en ekonomisk verklighet på länsstyrelserna med nerdragningar, som framför allt drabbar arbetet med sällskapsdjur.

– Hos oss i Skåne finns ingen möjlighet att gå vidare och utreda om en katt inte är garanterat hemlös. Den kanske svälter men är inte så pass dålig att vi kan fastställa att den ÄR hemlös. Vi måste släppa den. Här fungerar inte djurskyddslagen. För alla andra djur är den preventiv. Den ska förebygga att djur far illa, men för en katt som går ute är det tvärtom: den måste lida innan vi kan ingripa.

Vår kultur tillskriver dessutom katter egenskaper de inte har, sa Stålhandske och gav exempel: Katter tros ha ett extremt behov av att leva ett fritt vilt liv och jaga. De sägs ha en fantastisk förmåga att hitta hem, hur många har inte hört historier om katter som råkat följa med i en bil och sedan gått 90 mil hem?

– Det är en del av vår kultur att tro så. I själva verket är katten vårt enda tamdjur som inte har någon vild motsvarighet. Den är dessutom ett av våra äldsta tamdjur, och har funnits vid vår sida sedan 400 år före Kristus.

En katt har inte nio liv. Den har precis som alla andra ett liv. Bara ett. Alla katter kan inte falla oskadda från höga höjder, utan många spräcker gomtak och får frakturer. De vänder sig långt ifrån alltid i luften så att de landar på tassarna.

– Tvärtom är de rätt klantiga djur. De trasslar in sig i presenningar och kvävs. De blir inlåsta i förråd och svälter ihjäl. De är inga lejon, utan små människoberoende tamdjur, slog Linnea Stålhandske fast.

Människor rationaliserar kring katter. Uttryck som ”vägen tog katten” antyder att trafiken blivit naturfenomen omöjliga att värja katten från.

– Vi skulle aldrig släppa ut våra hundar och bara hoppas att de inte blir överkörda. Vi skulle heller aldrig säga att vi ”åker till Rhodos en vecka men hunden stannar hemma, det är ingen fara – grannen kommer in med mat på onsdag”.

Linnea Stålhandske gav även exempel på rationalisering hos ägare som ska

förklara varför de inte kastrerar sin katt. ”Hon är inte kastrerad, men jag slår ihjäl ungarna”.

– Är de för stora för att slås ihjäl händer det att man dränker dem. Man tror att det är en behaglig död för ungarna. De bortser även helt ifrån katthonans lidande. Hon söker i veckor efter sina ungar.

Kattens låga status måste höjas.

– Gör katten värdefull! Det ska vara lika jobbigt att vara kattägare som att hålla hund eller häst. Det ska det vara eftersom det är precis det som behövs. För kattens skull. Den är inget lejon, inte ens släkt med lejonen, utan ett litet tamdjur helt beroende av oss människor, sa Linnea Stålhandske under seminariet.

Några månader senare, när hösten precis svept in över Stockholm, lämnade en delegation från Djurskyddet Sverige över de 39 585 underskrifterna från kampanjen till regeringen. Landsbygdsministerns statssekreterare Elisabeth Backteman tog emot listorna och en helt nyskriven kattrapport.

– Vi är medvetna om problematiken och ser allvarligt på problemet. Arbetet med en ny djurskyddslag tar tid men vi jobbar för att lägga en proposition på riksdagens bord under år 2017, sa Elisabeth Backteman. ✖

"Regeringen har högsta fart framåt nu"

Flera år har gått sedan Eva Erikssons utredning om en ny djurskyddslag presenterades. När kommer egentligen regeringens förslag till en ny lag?

Elisabeth Backteman, statssekreterare hos Sven Erik Bucht, svarar.

SOU 2011:75. Så hette Eva Erikssons utredning till en ny djurskyddslag, som beställdes av den dåvarande alliansregeringen. Eriksson presenterade underlaget år 2011. Sedan dess har inte mycket hänt. Varken alliansen eller nuvarande rödgröna regering har, trots ständiga aviseringar, ens lagt fram en proposition.

Elisabeth Backteman, statssekreterare hos landsbygdsminister Sven-Erik Bucht – varför tar det så lång tid?

– Därför att det är ett väldigt omfattande material med underlag till en helt ny, moderniserad djurskyddslag. Vi har behövt tid att sätta oss in i utredningen, som vi tog över från förra regeringen, och ta del av remissinstansernas synpunkter. Det har också funnits behov av att göra kompletteringar i vissa avseenden och ta fram ett fördjupat material.

Vilka områden har ni behövt komplettera?

– Det handlar om på vilket sätt kontrollmyndigheter ska ha tillträde när man behöver utöva tillsyn, och om sekretessbrytande regler för personer som jobbar inom exempelvis hälso- och sjukvård och socialtjänst. Det är grannliga underlag att ta fram, det är komplext.

Men är det rimligt att det inte har gått att lösa detta på så här många år? Eller är det något annat som stoppar upp?

– Jag skulle inte beskriva det som att de här frågorna stoppar upp, kompletteringarna är ett arbete vi har gjort parallellt med att ta fram propositionstexter och annat. Alltså, vi tillträdde 2014 och har jobbat med det här i ungefär två år men vi har många andra frågor på vårt bord som tar tid och resurser också. Det är kanske viktigt att komma ihåg.

Betyder det att djurskydd inte prioriteras av den här regeringen?

– Nej, djurskydd är definitivt en prioriterad fråga för den här regeringen, det är en prioriterad fråga för Sverige. Vi jobbar både med vårt eget djurskydd men också väldigt kraftfullt med att försöka påverka andra länder i EU och i vår omvärld att lyfta och förbättra sitt djurskydd.

Vår egen lag är dock snart 30 år gammal.

Hur ser ni på att Sveriges djurskydd försvagas i väntan på en ny lag?

– Jag tycker det är felaktigt att säga att djurskyddet försvagas, för det gör det definitivt inte.

Inte ens om andra länder gått förbi och infört mer progressiv lagstiftning på en rad områden?

– Det innebär ju inte att vårt djurskydd försvagas. Jag tycker snarare att man ska

se det som något oerhört positivt att andra länder aktivt och operativt arbetar med djurskyddsfrågor. För det är väldigt viktigt att djur behandlas på ett bra sätt. Det är det som djurskyddslagstiftningar syftar till så att säga. Och det är väldigt bra utifrån

ett livsmedelsproducerande perspektiv att vi får mer jämlika förhållanden och därmed schysta konkurrensvillkor. Sen ska vi ligga i framkant, det strävar vi fortsatt efter.

Många har uttryckt oro över att ni svävar på målet och att det hela drar ut på tiden.

Det finns även de som tror att det aldrig kommer en ny lag.

Hur påverkar det er trovärdighet?

Många hade höga förhoppningar på er, just som rödgrön regering.

– Jag förstår att olika intressenter och organisationer är besvikna över att det har tagit lång tid men vi kommer att lägga fram ett förslag till en ny djurskyddslag och när vi gör det tror jag också att omvärlden kommer att tycka att man kan lita på den här regeringen. Den förra regeringen hade faktiskt tre år på sig och gjorde i princip ingenting med utredningen förutom några justeringar på ett par punkter: ett som handlade om försöksdjur och ett om sexuella aktiviteter med djur. Den här regeringen kommer förmodligen under kortare tid än det lägga en proposition på riksdagens bord

"Vi gick till val på att förstärka djurskyddet."

Elisabeth Backteman

Elisabeth Backteman, statssekreterare till landsbygdsministern.

om en helt ny djurskyddslag. Det blir väl i sådana fall ett kvitto på att vi kan leverera.

Så när kommer propositionen?

– Jag vill inte binda regeringen vid en tidpunkt men vi har allra högsta fart framåt nu. Vi har ett antal medarbetare, både sakkunniga och rättsliga experter, som jobbar mer eller mindre heltid med den här produkten.

Kommer den innan valet?

– Vi gick till val på att förstärka djurskyddet, så ja, absolut.

Vad kan du säga om innehållet?

– Jag kan inte säga någonting i och med att vi håller på och bereder innehållet. Men det vi kommer att lägga fram är förslag till en helt ny djurskyddslag, med utgångspunkt ur det som Eva Eriksson föreslagit.

Inte bara några justeringar som den förra regeringen gjorde.

Finns det ingen risk att utredningen blir daterad och inte går att använda som underlag om det drar ut på tiden ytterligare?

– Det är klart att den inte kan bli hur gammal som helst, den kan inte ligga i flera år till, det skulle inte vara hållbart. Men det kommer den inte att göra heller.

Tror du att ert förslag till ny djurskyddslag kommer att stödjas av oppositionen när det väl läggs fram?

– Det återstår ju att se. Jag hoppas att de borgerliga partierna och oppositionspartierna ser värdet av de förslag som kommer att läggas och att de kommer att bidra till ett ökat djurskydd, men också att vi kan ligga i de främre leden vad gäller att ha ett gott djurskydd internationellt. ✕

"Osäkerhet om vad som komma skall"

Den ständigt uppskjutna djurskyddslagspropositionen kan få allvarliga konsekvenser.

Det varnar Roger Pettersson, generalsekreterare i World Animal Protection Sverige, och Linda Maria Vonstad, ordförande Djurskyddet Sverige, för.

Roger Pettersson, varför tror du att propositionen dröjt?

– Av flera skäl; Omfattande remissbehandling, saker som regeringen ansåg att de måste titta ytterligare på, svårt för partier att komma överens och att regeringen ville att livsmedelsstrategin skulle behandlas innan man lade förslaget om ny djurskyddslag. Redan ett år sedan sa Bucht att turordningen kommer att bli den att först ska strategin på riksdagens bord, därefter propositionen om djurskyddslag, säger Roger Pettersson.

Tror du att det kommer en proposition i år?

– Jag hoppas verkligen att regeringen presenterar ett förslag på ny djurskyddslag under 2017. Men jag är inte helt säker på att så blir fallet. En allvarlig konsekvens av att förslaget dröjt så länge är att många idag upplever osäkerhet kring vad som komma skall, säger Roger Pettersson.

Linda Maria Vonstad, vilka konsekvenser får fördröjningen?

– Det är mycket oroande för framtiden. Utredningen som ligger till grund för lagändringen är nu sex år gammal och beskedet att skjuta upp är kanske inte förvånande men djupt oroande. Underlaget är mycket bra och det var högaktuellt när utredningen en gång presenterades.

När nu uppgraderingen av djurskyddslagen skjuts fram igen undermineras utredningens arbete och innebär att vi har en lagstiftning som är 30 år gammal om de håller tidsplanen denna gång!

Sverige har inte längre världens bästa djurskyddslag.

Under tiden som de funderar på regeringskansliet plågas djur: på cirkus, i produktionen och massvis med sällskapsdjur landet över, säger Linda Maria Vonstad. ✕

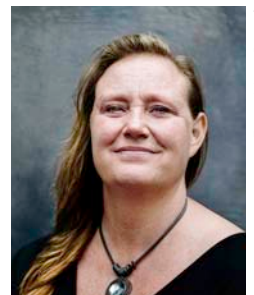

Foto: Maja Brand

Jurist Eva Diesen tillsammans med hundarna.

Hon skriver om djurens juridik

Djurens juridik. Så heter **juristen och forskaren Eva Diesen** alldeles nyutgivna bok som tar ett brett grepp om svensk djurskyddslagstiftning och djurjuridik. Avstampet tas i djurplågeribestämmelserna från år 1857 och sträcker sig till dagens skyddade arter enligt CITES-konventionen.

Det finns en utbredd faktaresistens eller användande av så kallad alternativa fakta, när djurskydd diskuteras. Vetenskaplig fakta om vad djurs naturliga beteende är kan det utan vidare bortses ifrån om det anses skapa konkurrenssnackdelar, säger Eva Diesen när vi talas vid en tidig eftermiddag i januari.

Hon har alldeles nyligen släppt sin bok Djurens juridik, som ger en heltäckande sammanfattning av det rättsliga läget för varje djurslag.

– Tanken var att boken skulle komma i

samband med den nya djurskyddslagen, men eftersom den ständigt skjutits upp fick jag till slut ta beslutet att skriva ändå. I slutet av varje kapitel refererar jag de förslag utredningen SOU 2011:75 inför en ny djurskyddslag ger.

Hon ser fram emot en ny djurskyddslag. Inte minst vad gäller en starkt definition av naturligt beteende. För att återknytta till resonemanget om alternativ fakta förklarar Eva Diesen:

– I djurskyddssverige är det bland annat etologer som Per Jensen och Bo Algers, som talar med vetenskapens röst, när de säger vad naturligt beteende är för olika

djurslag. De har kunskapen. Deras röster byggs upp av vetenskaplig forskning. Det är vetenskap när de säger att en gris behöver böka och en höna sandbada. En djurskyddslag ska bygga på etologisk kunskap.

Dilemmat är, understryker Diesen, att det på andra sidan finns starka närings- och forskningsintressen, samt en politisk vilja som sätter arbete och sysselsättning högst på dagordningen. Det är talande att djurpolitiken numera ligger på näringsdepartementet, påpekar hon.

– Dessa intressen krockar. När det kommer till att avgöra om Sverige har ett svagt eller starkt djurskydd blir svaret

olika beroende på vem som svarar. Vissa personer, ofta representanter för näringen och en del politiker hävdar att vi har ett bra djurskydd. Men frågan är vilken utgångspunkt de har? Jag anser att den enda rimliga utgångspunkten är djurens behov. Har de möjlighet att utöva sina naturliga beteende? Ser lagen till att de inte utsätts för stress och lidande? Sveriges djurskyddslag är 30 år gammal och under dessa år har den vetenskapliga kunskapen om vad djur behöver, deras naturliga beteende gått kraftfullt framåt. En djurskyddslag som inte svarar mot vetenskaplig fakta om vad djur behöver är inte stark, säger Eva Diesen.

Den definition på naturligt beteende som förs fram i SOU 2011:75 bygger på Bo Algers förslag: "Det beteende som djuret är starkt motiverat att utföra och som när det utförs ger djuren en funktionell återkoppling."

Boken berör situationen för alla djurslag och områden inom djurskyddets sfär: Sällskapsdjur, hund, katt, transport/slakt, hemlösa djur, djurskyddskontrollerna, djurpolisen, försöksdjur, vilda djur och pälsnäringen. Just vad gäller pälsnäringen och minkarna blir problemet med alternativa fakta kring naturligt beteende tydligt. Eva Diesen skriver om de sista räv- och chinchillafarmarna i Sverige, som lades ner år 2001 respektive 2014. Att hålla rävar i burar bröt mot djurskyddslagens 4 § om naturligt beteende. 1990 JO-anmälades Lantbruksstyrelsen för att den tillåtit att hålla räv i bur. Lagen ändrades, en ny bestämmelse slog fast att rävar ska hållas med andra rävar i grupp, kunna röra sig och gräva. Det blev så olönsamt att efterleva kraven att rävfarmarna lades ner, skriver Eva Diesen.

Varför har inte samma sak skett för minkarna?

–Situationen för minkarna är ett av många exempel på hur alternativ fakta används. Det finns ingen särskild art som heter "gårdsmink eller tammink". Domesticeringen tar betydligt längre tid

än hundra år. Det handlar om rovdjur som sätts i små burar och pälsnäringen påstår att de inte längre är vilda djur med behov av att röra sig, simma och gräva. Samtidigt visar opinionsundersökningar att stödet för minkfarmarna hos allmänheten inte är så stor. Det är nog en tidsfråga innan också minknäringen måste läggas ner i Sverige, som den redan gjort i flera andra länder, säger Eva Diesen.

Betydligt svårare då att få samma gehör vad gäller hönors eller grisars naturliga beteende.

– För lantbrukets djur finns en helt annan acceptans att inte låta dem utöva sitt naturliga beteende, eftersom de producerar mat. Idag finns inget lagkrav på att grisar ska vara utomhus. Vi har fortfarande burhöns i Sverige, trots att vi vet att sandbad är en del av deras naturliga beteende. Kalvar tas från kon vid tidig ålder, för att vi ska få mjölk, trots att det är belagt att kor och kalvar har starka band. Alla rättor inom djurförsökssektorn kan fortfarande inte stå upp på bakbenen utan att slå huvudet i burtaket. Fastän vi vet att det är en del av rättans naturliga beteende att kunna stå upp. Det finns griskultingar, lamm och kalvar som aldrig sett dagens ljus under sina korta liv. Även av etiska skäl borde politikerna stärka lagen. Samtidigt sker relativa förbättringar, från augusti i år ska stutar hållas i lösdrift. Å andra sidan är främsta skälet att de blir så smutsiga uppbundna och får inte tillräckligt med motion eftersom de inte finns krav att de ska gå på bete. Men som vi tidigare varit inne på så handlar ju allt om vilken utgångspunkten är när vi ska bedöma om djurskyddet är starkt eller svagt.

Om definitionen som utredningen föreslår kommer med i propositionen till en ny djurskyddslag: tror du det kommer att ta lång tid innan förändringarna förverkligas?

"Det finns en faktaresistens när det talas om djurskydd."

Eva Diesen, jurist och forskare

– För lantbrukets djur handlar det om hur politikerna väljer att satsa resurserna. Det skulle ju kunna tänkas att livsmedelsproduktionen ges incitament att utvecklas åt en mer ekologisk produktion eller till att odla mer vegetabiliska livsmedel. Samtidigt är det grundläggande att livsmedelspolitiken också syftar till att få människor att kunna försörja sig. Det ökade intresset för vegetarisk mat går i rätt riktning. Då gäller det att stödja livsmedels-

näringen att våga ställa om produktionen och inse att det är framtiden.

Kapitlet om transport och slakt är nedslående läsning. Du skriver om hur kycklingar hängs upp i ett ben när de är vid medvetande och refererar en undersökning gjord 2014 som visar att en tredjedel av nötdjur i Sverige utsätts för sparkar och elpåförsare upp till tio/femton gånger vid slakt. Hur komma till rätta med detta?

– Det är sällsynt att någon anmäls, trots att djurskyddslagen redan i dag är tydlig, elpådrivare och djurplågeri är förbjudet. Fler rättsfall måste fram, här behövs en ökad tillsyn. Kontrollmyndigheterna annonserar ju sina besök i förväg, det kan ibland vara kontraproduktivt. Det intressanta är ju att kontrollera hur verksamheten bedrivs i vardagen.

Vad är nytt i djurens juridik om tio år?

– Att det finns en Djurbalk i lagstiftningen med djurens bästa i fokus. ✕

OM EVA DIESEN

Yrke: Jurist

Djurskyddsuppdrag: Sitter i styrelserna för Forska utan djurförsök, Nordens viltrehabilitering och Djurens Rätt, samt lekmanaledamot i en djurförsöksetisk nämnd.

Tidigare böcker: "Övergrepp mot kvinnor och barn" tillsammans med Christian Diesen.

Eva Söderberg, Djurskyddet Mariefred och några av alla gräsänderna. Någon vecka efter denna bild togs hittades 150 döda änder förgiftade av råttgift.

Gräsänder i fokus för Djurskyddet Mariefred

Vintern är en kritisk tid för Mariefreds hundratals gräsänder. Kommunen förbjuder matning. Men **varje år påträffas ett stort antal döda fåglar som har frusit och svultit ihjäl**. Djurskyddet Sverige för dit. Gräsänderna tar upp en stor del av Djurskyddet Mariefreds verksamhet.

År är det fler hungriga änder än vanligt och Djurskyddet Mariefred gör vad de kan för att hjälpa dem med mat.

– Det är ett slitsamt och tidskrävande arbete som kostar oss mycket pengar. Det går åt tjugofem till trettio hinkar med spannmål om dagen. Men det värsta är motståndet vi möter från kommunen, de vill inte att vi matar. Änderna anses vara skadedjur som bajsar och skräpar ner i området, och de som arbetar för kommunen

tror att fågelinfluensan kan spridas om vi matar dem. Men så länge vi matar så håller de sig åtminstone nere vid vattnet. Det är när vi inte matar som änderna börjar leta sig upp mot torget, gå runt i trafiken och rota runt i rabatter, säger Eva Söderberg, vice ordförande för Djurskyddet Mariefred.

Det stora antalet änder, som i år är ännu fler än vanligt, är enligt Eva Söderberg ett resultat av jakten. Änderna föds upp i fångenskap, blir tama och matade för att sedan

släppas ut inför kommande jaktsäsong. När jakten är över och vintern närmar sig är det många överblivna änder. Änder som aldrig har lärt sig att skaffa mat på egen hand.

– Vilda änder vet att de måste röra sig till öppet vatten när isen kommer, men änderna som vuxit upp i fångenskap har inte lärt sig det, säger Eva Söderberg.

När vi är på väg ner till bryggan för att titta på alla de hundratals änder som bor där passerar en röd truck-bil, den är på väg därifrån.

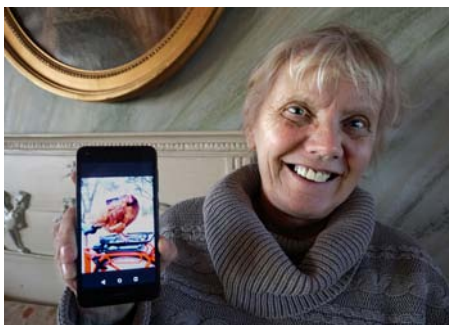
– Det där är kommunjägaren, säger Eva. När vi närmar oss platsen som normalt är överbelamrad av hungriga änder är allting knäpptyst. Vattnet är spegelblankt. Inte en fågel syns till.
– Var är alla änder? Var är alla änder? frågar Eva Söderberg.

När vi når bryggan är en helt ny skylt uppsatt och på den står att det är förbjudet att mata änder. När vi lyfter blicken och kisar ut mot vattnet syns en gigantisk rad av fåglar, långt borta där ute. En förbipasserande man säger att ljudet från gevärskott nyligen hörts.

– Det här är förjävligt! Nu försöker de skrämja iväg fåglarna! Även om jag inte är det minsta förvånad. Att tillåta att fåglar föds upp och släpps ut på det här sättet och sedan vägra att ta ansvar för dem är stort djurplågeri, säger Eva Söderberg.

Förra vintern hittades döda fåglar på flera ställen i Mariefred, berättar hon. Polisen skickade fåglarna för obduktion och fann att dödsorsaken var rättgift. En tidigare vinter hade kommunen precis som idag satt upp en förbudsskylt mot att mata, vilket resulterade i att fåglarna letade sig upp mot staden för att hitta mat.

– De sprang på torget, i människors rabatter och i trafiken. Även då låg döda fåglar överallt. Till slut ringde parkarbetare till mig och bad mig att börja mata dem igen. Vi kommer inte att låta dem svälta igen, vi sviker inte änderna! säger Eva och

Djurvän och fågelfotograf. Eva Söderberg med tuppen Krister på bild.

tillägger att för att få ett slut på problemet måste uppfödningen av änder för nöjesjakt få ett slut.

Vi lämnar den ödsliga bryggan och promenerar några hundra meter för att besöka Evas gård. Där bor just nu elva kaniner, nio får och getter och ungefär fyrtio fjäderfän av olika raser. Alla har räddats av Djurskyddet Mariefred och de flesta söker nya hem.

– Vi hjälper många uttjänta höns som inte längre ”duger till” på slakterier. När en höna inte värper tillräckligt fort slängs hon bort. Dessa höns har aldrig sett dagsljus och det är helt otroligt att få se dem komma ut i luset för första gången. Först verkar de alldeles snopna, vänder på huvudet fram och tillbaka, men sedan börjar de sprätta runt, krafsa i jorden och rulla sig!

Eva berättar hur hon redan som barn spenderade all sin tid med att ta hand om djur. Hon kunde komma hem med skadade fåglar och andra djur som hon hittat och som verkade behöva henne.

När vi når en stor hage syns inte getterna och fåren till, men när Eva visslar kommer en flock med fyrbenta små djur springande i full galopp. De ställer sig mot stängslet och mumsar ivrigt i sig knäckebrödet som Eva har med sig. Fåren och getterna är pensionärer och har kommit till gården för att stanna, de äldsta två getterna är tjugofyra år.

I flera år drev Djurskyddet Mariefred ett katthem. Tyvärr var det tvunget att stängas på grund av ett renoveringsbehov som inte gick att finansiera.

– Det var tråkigt att det blev så. Men nu när vi bedriver djurhemsverksamhet i mindre skala har vi istället mer tid över till att omplacera djur direkt på plats. På så vis hjälper vi många fler djur i längden, säger Eva Söderberg.

"Tuppen Krister får tjugo kronor i månaden."

Eva Söderberg, Djurskyddet Mariefred

Målet med föreningen har från start varit att hjälpa både sällskapsdjur och vilda djur. Under åren har Djurskyddet Mariefred bland annat hjälpt grävlingsungar, hästar, hundar, kaniner och alla möjliga sorters fåglar. För att en omplacering ska bli så bra som möjligt för djuren nätverkar föreningen med vänner och andra djurföreningar.

Något som har blivit populärt hos Djurskyddet Mariefred är fadderskap. Den som vill kan bli fadder åt ett särskilt djur och ge valfritt belopp till det djuret varje månad. Ryktet spred sig via Facebook och genom lokaltidningen som Eva håller nära kontakt med.

– Tuppen Krister får tjugo kronor i månaden, påfågeln Kuntina får femtio kronor i månaden, fåret Filippa får 100 kronor i månaden. I dag har de flesta djuren på gården en fadder vilket är jätteroligt och värdefullt för ekonomin, säger Eva Söderberg.

Vid denna tidnings pressläggning nås vi av beskedet att 150 gräsänder i Mariefred dött. Kommunjägaren, som hämtat flera avlidna änder, säger till SVT Sörmland att det är fruktansvärt. Misstanken är i skrivande stund att de förgiftats av rättgift. Eva Söderberg säger:

– Telefonen har gått varm, folk är oroliga och vill veta vad det är som har hänt. Brandkåren har åkt runt med båtar och plockat upp omkring hundrafemtio döda fåglar. Det är hemskt. ✕

OM DJURSKYDDET MARIEFRED

- Antal medlemmar: 200
- Bildades i slutet av 1800-talet
- År 2015 omplacerades 4 katter, 9 hundar och 60 andra djur.
- Läs mer djurskyddet.se/mariefred

Kommunen: "Änderna medför problem"

Att gräsänderna är fler än någonsin är Eva Söderberg och representanter för Strängnäs kommun överens om. Men **när Eva Söderberg matar änderna inför kommunen matningsförbud**. Hur resonerar kommunen? Tidningen Djurskyddet frågade.

Inget tyder på att de änder som finns i Mariefred är ett resultat av utsättning för jakt, det är en myt. Gissningsvis är huvuddelen av änderna av vilt ursprung, troligen så kallade "norrlandsänder" som stryker söderut till de stora sjöarna och kusten när vintern kommer med frusna vatten. När de sedan hittar mat, kompisar och öppet vatten i Mariefred så stannar de naturligtvis kvar, svarar Christer

Axelsson, VA- och renhållningsstrateg vid Teknik- och servicekontoret och Sixten Skullman ordförande, Teknik och servicenämnden i Strängnäs kommun.

Varför finns det så många änder i Mariefred?

– Den största anledningen är att folk matar dem och därmed lurar dem att stanna kvar. Dessutom börjar denna matning alldeles för tidigt, innan det egentligen finns skäl att mata dem då de som nu, med öppna, isfria vatten, hittar mat på egen hand, svarar Christer Axelsson och Sixten Skullman.

Hur tänker ni kring ändernas överlevnad nu när det precis har satts upp en ny förbudsskylt för matning?

– Änderna i Mariefred, som i år verkar vara fler än någonsin, ger upphov till en mängd problem, både för människor och för fåglarna själva. Det största bekymret med dessa flera hundra änder på en liten yta är förstås smittspridning, speciellt i dessa tider när Sverige har klassats upp till risk-

kategori två gällande fågelinfluensan.

Andra bekymmer är de sanitära när fåglarnas avföring ligger riklig på bryggor, i parker och lekplatser. Därutöver riskerar den organiserade matningen med spannmål, vilket egentligen är den som vi främst vänder oss emot, att locka till sig råttor och andra skadedjur.

Kommunens plan i dagsläget är att försöka få stopp på den omfattande matningen nu innan isen lägger sig och änderna fortfarande har kraft att dra vidare till

andra, öppna vatten. Sker inte detta, utan folk fortsätter att mata dem, så kommer det troligen att innebära en hel del döda änder även i vinter, inte främst på grund av matbrist, utan näringsbrist (då spannmål och bröd inte är lämplig andmat), sjukdomar och ålder med mera. Flyttar änderna vidare söderut har de större möjlighet att överleva istället för att flockas många hundra i en liten vak i Mariefred, oavsett hur mycket invånare eller kommun skulle mata dem, svarar Christer Axelsson och Sixten Skullman.

Berätta gärna hur ni vet att dessa änder inte har varit tama från början, har det skett någon forskning på detta?

– Nej ingen dokumenterad forskning vad jag känner till, men uppfödarna skjuter vanligtvis fler änder än man sätter ut och rimligtvis är det "hemmaänderna" som fälls i störst utsträckning, svarar Christer Axelsson, VA- och renhållningsstrateg vid Teknik- och servicekontoret och Sixten Skullman, ordförande i Teknik- och servicenämnden i Strängnäs kommun.

Fotnot: Intervjuerna på detta uppslag är gjorda via mejl i november 2016. ✕

"Änderna ger upphov till en mängd problem"

Christer Axelsson och Sixten Skullman, Strängnäs kommun.

SVA: Det är en komplex frågeställning

Finns det en ökad smittorisk för fågelinfluensan om människor matar änderna i Mariefred? Vi frågade Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA.

– Det finns inte något enkelt svar att ge på frågan om hanteringen av utfodring av gräsänder och risker för ökad smittspridning av fågelinfluensa bland vilda fåglar. Allmänt kan sägas att för pågående utbrott av fågelinfluensa hos vilda och tama fåglar är risken för spridning av virus till fler fåglar större om många fåglar koncentreras till liten yta, särskilt i små vattensamlingar, svarar Erik Ågren, på Viltsektionen vid SVA och fortsätter:

– **Det H5N8-influensavirus** som orsakar utbrottet uppförökas i stor mängd hos smittade fåglar och dessa förväntas därmed sprida stora mängder virus från tarm och luftvägar, så att vatten och foder kontamineras. Därför avråds att mata så att större mängder fåglar dras till

utfodringen. Ett flertal olika vilda fågelarterer har redan konstaterats ha dött av denna fågelinfluensa, men det är troligen sjöfåglar, det vill säga ändor och andra vattenassocierade fåglar, som i första hand riskerar att smittas. Hur stor risken att andra vilda fåglar smittas är kan inte riktigt kvantifieras. Risken att tamfåglar smittas ökar när antalet vilda smittade fåglar ökar och därför bör åtgärder som minskar spridning bland vilda fåglar göras när detta är möjligt.

För en komplex frågeställning som förbud av matning av gräsänder eller inte, kommer andra aspekter in, där hänsyn till djurskydd, eventuella störningar eller sanitära olägenheter ska beaktas. För den lokala situationen med en etablerad stor ansamling av sjöfågel som är vana att matas får de lokala myndigheterna diskutera och besluta om möjliga åtgärder efter att ha beaktat vilka möjliga konsekvenser detta medför, svarar Erik Ågren, SVA. ✕

Nio gräsands-uppfödare i länet

Det finns nio anläggningar som har tillstånd att föda upp gräsänder i Södermanlands län.

Det krävs inget tillstånd för att släppa ut gräsänder och det finns ingen maxantalsgräns för hur många som får släppas ut. ✕

Källa: Länsstyrelsen i Södermanlands län.

Djurskyddet Landskrona ser positivt på framtiden:

"Många vill hjälpa till när djur far illa"

Allt färre vill engagera sig ideellt och flera djurhem har svårt att få ekonomin att gå ihop. Tidningen Djurskyddet besökte en förening som visar att det går att vända en negativ trend.

– **Vår viktigaste uppgift är att hitta lösningar på problem**, säger Hanny Rosendahl, ordförande i Djurskyddet Landskrona.

Ar 2015 blev Hanny Rosendahl tillfrågad att ta över ordförandeposten i Djurskyddet Landskrona. Hon beskriver en förening som då var i kris. Den var nedläggningshotad och engagemanget att driva föreningen vidare fanns inte – något som Hanny Rosendahl hade som drivkraft att förändra när hon tillträdde i februari samma år.

– Jag ville att vi skulle fortsätta existera som förening. Eftersom vi är den sydligaste föreningen i Djurskyddet Sverige finns det ett stort behov av oss, säger hon och berättar att hon tillsammans med sina kollegor genast satte igång med att förändra den "tillslumrade" verksamheten.

En viktig del i verksamheten idag är det intensiva samarbetet med jourhemmen, både via Facebook och via en jourtelefon bemannad större delen av veckan. Föreningen har fem aktiva jourhem igång och i fjol passerade ett trettiofem katter Djurskyddet Landskronas verksamhet.

Under sina första år som ordförande har Hanny märkt av att arbetet med att hitta nya jourhem ständigt måste vara igång – dock inte enbart på grund av att antalet inkommande katter ökar.

– Det är faktiskt så att de flesta som age-

rar jourhem åt oss blir så fästa vid katterna så de till slut adopterar dem, och då kan de inte vara jourhem längre åt nya katter. Därför måste vi hela tiden leta nya hem, förklarar hon.

Att Hanny Rosendahl började engagera sig i föreningen var ingen tillfällighet. Innan hon tillträdde som ordförande har hon drivit jourhem i egen regi åt både katter och hundar i drygt tjugo år.

Under en tid rehabiliterade hon även gatuhundar från Rumänien. Genom sitt engagemang har hon byggt upp ett stort kontaktnät, något hon såg var viktigt att ha med sig i bagaget när hon tog över ordförandeklubban i Djurskyddet Landskrona.

– Det är jätteviktigt att man som djurhem har kontakter och där har faktiskt Djurskyddet i Landskrona legat långt fram under flera år, säger Hanny, som är extra stolt över den kastreringskampanj föreningen lyckats driva tack vare ett bra samarbete med tre veterinärer i Landskrona. Kampanjen går ut på att kattägare som kastrerar sina katter hos de anslutna veterinärerna kan få tillbaka en del av summan.

– Tar man med sig kvittot till oss så betalar vi tillbaka 200 kronor per honkatt

och 100 kronor per hankatt. Kampanjen har varit framgångsrik och vi hoppas att antalet katter ska minska på sikt på grund av detta, förklarar Hanny Rosendahl.

Drömmen för Djurskyddet Landskrona är att en dag kunna starta ett eget katthem. Men i dagsläget har de inte hittat någon lämplig lokal, förklarar Hanny, som även ser andra problem med att starta ett katthem.

– Det är enormt personalkrävande att

Här på begravningsplatsen i Landskrona får djuren en sista vila. Sedan flera år tillbaka drivs platsen i Djurskyddet Landskronas regi.

Hanny Rosendahl och kollegan Britt-Marie Cederstam tycker det är viktigt att arbeta i en positiv anda och inte enbart fokusera på det negativa. – Det finns trots allt många människor därute som kontakter oss och vill hjälpa till när de ser att ett djur far illa, säger de till Tidningen Djurskyddet.

hålla igång ett katthem, något vi känner att vi inte riktigt är redo för ännu. Men tanken finns där, och vi har fått en del svävande förslag på lämpliga lokaler av kommunen, men inget konkret än så länge, säger hon och fortsätter:

– Dessutom är det svårt att ta in alla katter. Idag har vi valt att engagera jourhem istället där där vi ersätter kostnaderna för mat och kattsand. I vissa fall är katterna så förvildade att de inte går att omplacera och då har vi permanenta jourhem som vi stöttar ekonomiskt. Bland andra har vi en kvinna som bor i en kolonistuga här i Landskrona som har tre förvildade katter, som bara tyr sig till henne. Dessa hade vi inte kunnat omplacera eller ta in på ett katthem.

Sedan flera år driver Djurskyddet Landskrona en egen begravningsplats för djur. Skötseln och driften av begravningsplatsen ger en stadigt inkomst åt föreningen. Samtidigt kan hussar och mattar som

förlorat sitt djur begrava det och få en plats att besöka.

– Vi fick tomten av kommunen och har i samarbete med dem byggt upp den här fantastiska minnesplatsen. Kommunen hjälpte oss med staket och bänkar, och sköter även gräsklippningen, säger Hanny Rosendahl.

Hon visar oss runt på den drygt 200 kvadratmeter stora oasen, som ligger mitt i ett industriområde i utkanten av Landskrona.

– När man står här kan man inte förstå att man befinner sig i ett industriområde, säger Hanny Rosendahl och syftar på grönskan, som omger den rofyllda platsen. Precis som hos motsvarigheten för människor rymmer den både gravplatser och minneslund.

Hur går det till om man vill begrava sitt djur här?

– Oftast blir vi kontaktade via vår jourtelefon och då vidarebefordrar vi samtalet till

Britt-Marie Cederstam, som brukar sköta begravningsarna. Det kostar 350 kronor i begravningsavgift, en avgift som förnyas vart femte år med 300 kronor. Djuret måste vara kremerat för att få begravas här.

Hur har begravningsplatsen tagits emot av djurägare?

– Det är bara positiva reaktioner. Jag tror att det finns ett stort behov av att ha en plats att gå till för att sörja sin bortgångne familjemedlem. Många hussar och mattar köper en gravplats redan innan djuret gått bort. ✕

"De flesta jourhem blir så fästa vid katterna att de adopterar."

Hanny Rosendahl,
Djurskyddet Landskrona

OM DJURSKYDDET LANDSKRONA

- Grundades 1953
- Har cirka 150 medlemmar varav 14 arbetar aktivt i verksamheten.
- Tog emot cirka 30 katter i fjol.
- Finansierar verksamheten främst genom donationer från privatpersoner och via inkomsterna från begravningsplatsen.

Läs mer: djurskyddet.se/landskrona

I skrivande stund är **54 föreningar anslutna till Djurskyddet Sverige**. Alla föreningar ska varje år hålla ett årsmöte, dit medlemmarna kallas.

A årsmötet är föreningens högsta beslutande organ. Här avgörs vem som ska sitta i styrelsen, vilka revisorerna blir och vilka som kommer att ingå i valberedningen. Årsmötet brukar hållas under våren och följande föreningar har sänt in information om var och när deras årsmöten hålls.

Saknas din förening? Se kontaktinformation till alla Djurskyddet Sveriges medlemsföreningar på sidan 49. Hör av dig till din förening om du är intresserad av att komma på årsmötet och fråga när och var det hålls. För att ha rösträtt på årsmötet måste du som medlem har betalat din medlemsavgift.

Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker

Årsmöte onsdagen den **15 mars**

Plats: Djurhemmet, Häggesta Industrigatan 3, Bollnäs

Tid: 19.00

Djurskyddet Dalarna

Årsmöte söndagen den **26 februari**

Plats: Räddningstjänsten i Rättvik, Furudalsvägen 8

Tid: 15.00

Djurskyddet Jämtlands län

Årsmöte torsdagen den **16 mars**

Plats: Hjärtlungs lokal, Allégatan 45, Östersund

Tid: 19.00

Obs! Från klockan 18.00 kommer katthemmet att ha Öppet Hus. Adress: Odensängsgatan 4, på angränsande adress inne på gården finns Hjärtlungs lokal. Hembakat fika finns att köpa för 20 kronor, kontant eller swish. Åsa Hagelstedt, generalsekreterare i Djurskyddet Sverige, kommer att berätta om förbundets arbete och informera om vad som händer med nya djurskyddslagen.

Djurskyddet Karlstad

Årsmöte söndagen den **5 mars**

Plats: Folkuniversitetets Gymnasium, Orrholmsgatan 8, Karlstad

Tid: 15.00

Djurskyddet Kattfotens Katthem Halmstad

Årsmöte lördagen den **11 mars**

Plats: Servicehuset, Karl XI, Källegatan 3. (Personal från katthemmet möter vid ingången)

Tid: 14.00

Djurskyddet Kattvärnet Haninge

Årsmöte lördagen den **25 februari**

Plats: Katthemmet, Söderbymalmvägen 6 A, Haninge.

Tid: 13.00-15.00

Djurskyddet Strängnäs

Årsmöte onsdagen den **15 mars**

Plats: Strängnäs kommunhus Lokal: Glunten.

Tid: 18.30

Djurskyddet Sundsvall

Årsmöte lördagen den **25 mars**

Plats: Birsta Hundcenter, Norra Förmansvägen

Tid: 12.00

Djurskyddet Västerbotten

Årsmöte onsdagen den **8 mars**

Plats: Björkstakattens lokal på Haga.

Tid: 19.00

Humlebyns Hundhälsa

Friskvård genom hela livet

Åsa Sjöberg | 031-7539900 | Lindome
www.humlebyns.se

Åsa Ahlbom

Vardagsuppfostran

med känsla och respekt

Åsa hund & ord

Vardagsuppfostran är grunden till ett bra samarbete med din hund.

Beställ via www.ahlbom.net

Åsa Ahlbom Box 63, 646 21 Gnesta, 0158 604 04

(H)underbara ringar

Mer smycken med olika hundraser & katter i webbshop

Välkommen in
webbshop

STILRUMMET.SE

Trött? Ett år äldre?... Eller stel?

Flexadin®

För sunda och flexibla leder
idag och imorgon

Du köper Flexadin Advanced hos din veterinär.

Begränsa fyrverkerierna för djurens skull

102 977 namnunderskrifter för begränsning av fyrverkerier överlämnades till regeringen i januari. Kraven: **Förbjud den fria användningen av fyrverkerier och pyroteknik för privatpersoner**, samt stoppa den idag tillåtna försäljningen till privatpersoner.

Text och foto Katarina Hörlin

102 977 personers krav på en begränsning av fyrverkerier tas emot av regeringen. Från vänster: Birgitta Wahlberg, Djurens Rätt, Ulf Uddman, Svenska Kennelklubben, SKK, Catrin Fernholm, Svenska Brukshundklubben, Sara Yazdanfar, politisk sekreterare för inrikesminister Anders Ygeman, Hans Rosenberg, Svenska Kennelklubben, Åsa Hagelstedt, Djurskyddet Sverige och Camilla Björkbom, Djurens Rätt.

Namninsamlingen startades i februari 2013 av ett antal privatpersoner som fått nog av alla skador som fyrverkerier och smällare orsakar varje år.

Ganska snart slöt flera stora organisationer upp bakom kampanjen, däribland Djurskyddet Sverige, vars lokalföreningar på flera orter bidragit till att sprida uppropet, och Djurens Rätt, Svenska Kennelklubben

SKK, samt Brukshundklubben, vilka i slutet av januari genomförde överlämningen av underskrifterna.

– Facit efter nyårsafton 2016 visar tydligt att alltför många privatpersoner inte kan hantera fyrverkerier på ett ansvarsfullt sätt. Dessutom handlar det inte bara om nyårsafton, utan fyrverkerier används även på andra högtider. Så länge det säljs fritt, så länge kommer det att smälla, sa Åsa

Hagelstedt, generalsekreterare för Djurskyddet Sverige, när inrikesministerns politiska sekreterare tog emot på Rosenbad.

Förslaget från "Fyrverkeribegränsningar" är att fyrverkerier ska skötas organiserat av kommuner, föreningar eller organisationer, med fastställda start- och stopptider, på särskilt lämpliga platser. På så sätt kan

lidandet för djur och människor som upplever ångest eller annat obehag minska, utan att för den skull fyrverkerier helt och hållet förbjuds.

– Både enskilda kommuner och branschen har tagit steg mot förbättring, nu måste också regeringen agera. Lagstiftningen måste utvidgas så att det blir förbjudet att sälja fyrverkerier, sa Camilla Björkbom, förbundsordförande för Djurens Rätt.

Inrikesminister Anders Ygemans politiska sekreterare Sara Yazdanfar, som var utsänd att ta emot namnlistorna lyssnade medan hon bar den tunga högen av underskrifterna i famnen.

– Jag ska ta med dem och era förslag till inrikesministern. Samtidigt är inrikesministerns hållning att han inte just nu ser något behov av att ändra lagstiftningen, sa Sara Yazdanfar.

Detta trots att behovet av en lagändring är stort, enligt delegationen. Flera kommuner vill redan idag förbjuda att privatpersoner hanterar fyrverkerier, men beslut om att förbjuda det har överklagats i länsrätten, som hävdar att kommunerna då överskridit sina befogenheter, enligt Djurens Rätt. Härjedalens kommun har nyligen beslutat att totalförbjuda alla raketer – ett förbud som skulle träda i kraft nästa år. Men där har beslutet blivit överklagat så det är inte säkert att det blir av.

– Detta är ett växande problem. Arbetet

"Facit efter nyårsafton 2016 visar tydligt att alltför många privatpersoner inte kan hantera fyrverkerier på ett ansvarsfullt sätt."

Åsa Hagelstedt, generalsekreterare, Djurskyddet Sverige

mot försäljning av fyrverkerier till privatpersoner har varit igång sedan 1990-talet, ändå har lagstiftningen inte följt med. Nu är det hög tid för politikerna att via lagstiftning sätta stopp för den okontrollerade användningen av pyroteknik och de skador den medför för såväl djur som människor, sa

Hans Rosenberg, presstalesperson på SKK.

Skador som är väl kända bland såväl läkare som veterinärer, betonade Ulf Uddman, VD Svenska Kennelklubben.

– Tusentals hundar får varje år utskrivet lugnande mediciner på recept, men inte bara djuren lider: ögonläkare berättar varje år om de stora skador fyrverkerierna åsamkat människor, det sker bränder och miljön tar skada, sa Uddman.

Delegationen kommer att avvakta svar från Anders Ygeman innan de fortsätter påverkansarbetet för att förändra lagstiftningen till en fyrverkeribegränsning. ✖

FYRVERKERIFAKTA

År 2002 förbjöds smällare, alltså fyrverkerier som har som huvudsakligt syfte att smälla, i Sverige. Fyrverkeriartiklar med knall som främsta effekt får inte heller säljas eller användas i Sverige. Men fyrverkerierna är alltså kvar.

Så drabbas djur av fyrverkerier

Fler än hundratusen hundar är rädda för oljudet som följer i fyrverkeriernas spår, enligt Svenska Kennelklubben.

Orsakerna till rädslan är flera. Djurens förmåga att uppfatta ljud är långt bättre än människors, så när smällarna kommer kan ljudet vara så högt att det smärftar djuret. Skotträdsla kan drabba såväl hund och katt som vilda djur.

Katten Benjamin i Hultsfred kommer efter en jul full av lek att gå en tuff nyårsnatt till mötes.

– Nyår tycker han inte om. Förra året gömde han sig under sängen. Jag la mig på golvet bredvid sängen och bjöd på hans favoritmat. Där firade vi tolvslaget medan kyrkklockorna från olika håll i Sverige ringde in det nya året på radion, berättar matte Minna-Maria Jonsson.

Benjamin är inte ensam om att vara rädd. Svenska Kennelklubben skriver på sin hemsida att runt 35 000 hundar har medicinerats när smällandet brakar loss. Det finns även receptfria rogivande och lugnande medel, men många av de ångestdämpande medicinerna måste skrivas ut av veterinär.

– Det har faktiskt introducerats ett nytt läkemedel, Sileo, som tar bort ljudrädsla utan att vara lugnande, det kom förra året och verkar fungera riktigt bra. Det är ju synd att det ska behövas, men det är riktigt positivt att vi fått ett läkemedel som är specifikt tillverkat för detta ändamål, säger veterinär Torkel Falk.

Lantbrukets djur är en ofta bortglömd grupp som kan fara mycket illa medan fyrverkerierna skjuts. I förfölj stressades en flock kor svårt då någon sköt in raketer i hagen. Korna rusade iväg, två av dem halkade på isen och föll så illa att benen bröts. Båda var tvungna att avlivas.

Även hästar kan stressas. De senaste åren har försäkringsbolagen gått ut med tips till ägare om hur lugna sina hästar. Spela radio, håll hästarna i stallet, var gärna hos dem där och ge en extra dos grovfoder, som kan hålla dem sysselsatta, är några råd.

De vilda djuren och fåglarna påverkas också de av de plötsliga smällarna och ljusspelen. Deras flyktbeteende väcks och förmodligen handlar det om en stor press för stunden, enligt forskare Jan Olof Helldin vid SLU. ✖

Katter kan leva i grupp

Att hålla katter i grupp verkar inte medföra så många synliga negativa konsekvenser på svenska katthem som internationella studier av grupphållning tidigare visat. **Det konstaterar Elin Hirsch i sin avhandling "Feline stress. Methodological considerations for non-invasive assessment of cats housed in groups and singly"** som nyligen lades fram vid SLU. Skapas en fysisk miljö som är anpassad efter katternas behov kan de även klara den sociala miljön bättre, skriver Elin Hirsch i sin populärvetenskapliga sammanfattning som utgör detta nummers essä.

Tamkatten är det vanligaste sällskapsdjuret i Sverige, och även i stora delar av västvärlden. Tyvärr innebär denna popularitet att antalet önskade katter ökar. Katter som har blivit övergivna av människor lämnas in på djurhem för omplacering eller för avlivning, och i vissa fall blir de en del av världens förvildade (ferala) tamkatter.

En vanlig anledning till avlivning eller att man lämnar katten till djurhem för omplacering är att katten har beteenden som för ägarna kan vara oönskade, till exempel urinmarkering eller aggression mot människor eller andra djur i hemmet. Dessa beteenden har genom tidigare studier visat sig ofta vara kopplade till att katterna bor i en otillräcklig eller olämplig miljö. En vanlig orsak till både urinmarkering och aggression är stress och rädsla som ofta beror på den sociala miljön.

Tamkatten härstammar från den Afrikanska vildkatten, en ensamlevande opportunistisk jägare. Det finns fortfarande stora likheter i beteendet och behoven hos tamkatten jämfört med vildkatten. Detta innebär att till skillnad från exempelvis hunden som härstammar från en socialt levande art så är det inte självklart att katter trivs med att leva ihop med andra katter.

Syftet med min avhandling var att närmare undersöka hur katter påverkas av livet i grupp och hur vi i så fall kan avgöra detta utan att störa eller negativt påverka

katten. Studierna är utförda på djurhem för katter (katthem) eftersom tidigare forskning har visat att katthem kan vara en extrem miljö för många katter. Med extrem miljö menas: närvaro av okända katter, högt smittryck genom trängsel samt nya rutiner och en ny miljö jämfört med tidigare. Dessa faktorer har tidigare studier visat kunna orsaka stress och rädsla hos katter.

I den första studien undersöktes genom en enkät hur vanligt det är med grupphållning på svenska katthem. Frågorna berörde även vanliga problem som kan uppstå på katthem, så som förekomst av sjukdomar. Dessa problem har i tidigare studier från andra länder varit vanliga. Det visade sig att majoriteten (82 %) av katthemmen hade någon form av grupphållning. Trots detta upplevde de flesta katthem få problem. Förekomsten av sjukdomar var låg, även infektionssjukdomar kopplade till stress, jämfört med resultat från tidigare studier från andra länder.

Stressen undersöktes vidare under den andra studien, där besök utfördes på elva av de katthem som deltagit i enkätstudien. Vi samlade in en kindsvabb och ögonsvabb från katterna på katthemmen för att undersöka förekomst av vanliga sjukdomar kopplade till grupphållning och stress hos katter. Vi samlade även in salivprov och

"Det är inte självklart att katter trivs med att leva tillsammans med andra katter."

blodprov för att försöka avgöra om salivprov, som anses vara mindre stressande, kunde ersätta blodprov för mätningar av stresshormonet kortisol.

Endast hos 5 katter (av 89) fann vi någon infektionssjukdom. Det var svårt att få tillräcklig mängd saliv vid salivprovtagningen och endast ett fåtal prover (11 av 89) innehöll tillräcklig mängd för att göra individuella analyser. Ett flertal prover visade sig även innehålla små mängder av blod. Spår av blod i saliven berodde sannolikt på att katterna hade problem med munhälsan, till exempel inflammation av tandköttet. Detta i kombination med svårigheten att samla in tillräcklig mängd saliv påvisade svårigheterna med att använda saliv för utvinning av kortisol hos katt under liknande upplägg av studier. Därför valde vi att inte gå vidare med salivprovtagning i de senare studierna.

För att ta fram en ny metod för att avgöra hur katter trivs med att leva i grupp utarbetades ett beteendeprotokoll baserat på tidigare protokoll. Detta protokoll kan liknas vid en bedömningsmall med beskrivningar av katters beteende. Syftet med protokollet är att kunna avgöra om katten uppvisar tecken på stress eller inte. Under den tredje studien observerades katter som hölls i grupp respektive ensamma på ett katthem i USA, enligt det

"En viktig faktor är vilken typ av miljö som erbjuds katterna och hur grupperna sätts ihop."

omarbetade protokollet. Syftet var att koppla katternas beteenden till den tid de blev kvar på katthemmet innan de adopterades. Flera av de beteenden som fanns med i protokollet observerades aldrig, framförallt hos de katter som hölls ensamma. För både katter i grupp och ensamma fann vi beteenden som kunde kopplas till både kortare och längre tid till adoption.

Dessa beteenden användes sedan i den fjärde studien. Eftersom alla katter levde i grupp i den fjärde studien undersöktes endast stabiliteten för de beteenden som i tredje studien kopplades till tid till adoption hos katter i grupp. I den fjärde studien undersöktes om de beteenden som vi fann i studie 3 var stabila, det vill säga om de uppvisades ofta eller aldrig hos en och samma katt som hölls i en stabil miljö. Med stabil miljö menas en miljö utan förändringar i varken sammansättning av grupp eller den fysiska miljön. Detta studerades för att bedöma om beteendena är pålitliga mätvärden för att fastställa en påverkan av miljön eller inte.

Flera observationer på samma katter utfördes över flera dagar. På detta sätt kunde vi avgöra om beteenden var desamma hos en katt eller förändrades från dag till dag. Beteenden som förändrades räknades inte som stabila. Av de beteenden som undersöktes var majoriteten (15 av 19) stabila hos minst 75 % av katterna. Skillnaden mellan katterna, med avseende på om ett beteende var stabilt eller ej, kan förklaras

i form av individuella skillnader i hur katter hanterar sin miljö, så kallade copingstrategier. Hur detta påverkar en bedömning av stress hos katter behöver undersökas vidare.

Resultaten från studierna som min avhandling bygger på tyder på att påverkan av att hålla katter i grupp inte behöver ha stora negativa konsekvenser för katterna, även under mer "extrema förhållanden" som på katthem.

En viktig faktor verkar vara vilken typ av miljö som erbjuds i form av antal resurser (antal liggytor, gömslen, kattlådor med mera) och hur katthemmet sköts gällande rutiner kring karantän och hur grupperna av katter sätts ihop.

Kopplingar mellan fysiologiska mätningar av stress, till exempel nivåer av stresshormonet kortisol, och beteenden relaterade till stress har i tidigare vetenskapliga studier varit svåra att hitta på katt. På grund av detta, samt problematiken med salivprovtagning i den andra studien, valde vi istället att leta efter beteenden som kan kopplas till tiden på katthem fram till adoption. Vi hittade flera beteenden som kopplade till tid till adoption hos både katter i grupp och ensamma. Majoriteten av dessa beteenden verkar vara stabila över tid, vilket visade sig under upprepade mätningar hos katter i grupp i en koloni som hölls under stabila förhållanden.

Resultaten från studierna användes för att vidareutveckla ett beteendeprotokoll för att avgöra hur en katt sannolikt kommer

att hantera vistelsen på ett katthem. Genom att titta på beteenden, och förstå hur de hänger ihop med tid fram till adoption, har vi även tagit fram ett förslag på ett verktyg som ger information om huruvida katten mår bra eller inte även i ett tidigt skede. Hur en katt hanterar miljön på ett djurhem bedöms genom sannolikheten att det kommer ta kort eller lång tid tills katten blir adopterad. Ett förslag på ett nytt protokoll, kallat Cat Behaviour and Well-being tool (CatBeWell) togs fram för grupphållna katter på katthem. Syftet med CatBeWell var att erbjuda en objektiv metod för att bedöma om en social grupp eller miljö är kattvänlig eller inte och om katterna riskerar att bli kvar en längre tid på katthemmet innan adoption. ✕

Etolog Elin Netti Hirsch, vid Institutionen för husdjurens miljö och hälsa, SLU. Avhandlingen "Feline Stress. Methodological Considerations for Non-Invasive Assessment of Cats Housed in Groups and Singly" lades fram 2016 vid SLU.

Elin föreläser på Djurskyddet Sveriges föreningsdagar 18 - 19 mars. Katten på bilden heter Luzen.

Foto: Privat

Hur får jag hunden att

komma när jag ropar? sluta skälla?
gå fint i kopplet?

Memea har skrivit 11 hundböcker och coachat hundägare i 30 år, hon har svar på dina hundfrågor.

Stationsvägen 53, Åkersberga
www.memea.se | 0734095364

Memea
HUNDÄGARCOACH

TOA LÄTT®

Strö för katt och smådjur

SVENSKTILLVERKAT
av pappersmassa

UNIKT OCH
MILJÖVÄNLIGT!

Gilla oss på
Facebook!

www.sorption.se

Sorption AB, Bultv. 1, 813 21 Hofors, Tel: 0290-230 70, info@sorption.se

Produkter till häst

Tel: 018-57 24 30/31/34
Fax: 018-57 24 32 info@n-vet.se
www.n-vet.se

N-vet
L Ä K E M E D E L

Foto: iStockphoto

Bilkoll kan rädda kattliv

Dubbelkolla alltid bildäcken innan du startar. Katter kan klättra upp och lägga sig på däck för att skydda sig mot kyla.

Borsta bort hårbollsproblem

En långhårig katt tappar upp emot 1 kg päls per år. Hjälpen på traven med en bra borste. På kuppen kan katten slippa få i sig hårbollar, som kommer då den slickar ren sin päls. Marknaden är full av kattkammar och -borstar, vi kan inte rekommendera någon speciell utan uppmanar bara: kamma katten och få en mysstund på kuppen!

Foto: iStockphoto

Var vaksam på isen!

Varje vinter går flera hundar genom isen. Var försiktig! Av de cirka fyrtio årliga drunkningstillbud för hundar inträffar de flesta under vintern. Med ett sele istället för halsband kan du lättare dra upp din hund om isen skulle brista. Men låt inte hunden springa lös på isen i förväg. Koppel eller långlina är ett måste. Det finns flera bra hundselar på marknaden. Här är ett förslag från Rukka med handtag på ryggen och magplatta nertill.

Inga hundar i kylskåpskall bil

Lämna inte hunden i bilen under vintern. Sjunker temperaturen ner till -5 grader utomhus är det inte tillåtet att låta hunden sitta ensam i en bil, enligt Jordbruksverkets regler. Men tänk på att redan vid betydligt mildare temperatur blir bilen snabbt kylskåpskall.

Om olyckan är framme

Ishala trottoarer kan leda till halkskador. Skidsemestern kan sluta med brutet ben. Ett kvarglömmt stearinljus kan fatta eld i gardinen. Vi håller tummarna för att inget ont ska hända men ibland gör det det i alla fall. Försök att vara förberedd. Hos Djurskyddet Sverige kan du beställa fem klistermärken gratis där det står "Husdjur! Vid fara rädda oss". Surfa in på hemsidan www.djurskyddet.se och klicka på fliken **Material**. Passa gärna på att helt gratis också skriva ut "Kontaktkort för djurägare" som finns på hemsidan. Kortet är bra att ha i plånboken eller väskan. Det berättar att du har ett djur hemma och du fyller i vem som ska kontaktas om du inte själv kan ta hand om djuret.

Medicinsk laser
för behandling
av smärta och
inflammation

Kontakta oss för medicinska laserutrustningar

Irradia

Tel. 08-767 27 00 info@irradia.se www.irradia.se Specialisten på lasermedicin

140 000 ton*

kattsand kastas i Sveriges natur varje år.

Som Tur är finns det ett Svenskt
Miljövänligt Alternativ från PeeWee[©]

*SVT 150221

Läs mer på www.peewee.se

PeeWeeTM

Den svenska kattlådan med dubbla bottenar

1 GE GÄRNA KANINEN MYCKET HÖ

Färskt bladgrönt, fiberrik pellets och en foderstat av 80-90 procent hö gör att kaninens tänder mår väl. Tandborstning är överflödigt eftersom kaninens tänder växer kontinuerligt och därför inte drabbas av tandsten. Undvik dock att ge blandfoder, då det har kopplats till tandsjukdomar. För stora mängder lättuggad mat som morot, knäckebröd och pellets kan troligen till och med orsaka tandproblem. Orsaker till kaninens tandbesvär: Medfödda eller förvärvade bettfel till följd av felaktig utfodring och trauma, tumörer, samt infektioner.

2 STIMULERA KATTENS SALIV

Kattens saliv är basisk och tänderna saknar tugggita så de drabbas inte av karies som människor gör. Men det är viktigt att kattens saliv stimuleras. Hjälp den på traven genom att servera köttbitar. Helst råa eller lätt kokta. Köttfibrer rengör både tänder och tandkött. Vanliga tandsjukdomar för katt är FORL och RL. Den senare ger skadad emalj, nerbruten tandvävnad och kraftigt inflammerat tandkött. Förloppet kan vara mycket smärtsamt. Tandsten och tandlossning är också vanliga hos katt. Förebygg gneom att borsta och salivstimulera.

8 RÅD FÖR FINA FRISKA TÄNDER

Ju längre djuren lever desto större risk för tandproblem.

Vi har bett flera **experter på olika djurslag** om deras bästa tips för att hålla sällskapsdjurens tänder friskare.

Text Christer Persson och Katarina Hörlin **Foto** Tina Torstensson och iStockphoto

Källor Susanne Andersson, tandsköterska och leg. djursjukskötare samt grundare och VD på tandvårdsföretaget Accesia, Tina Torstensson, etolog och vice ordförande i Svenska Hamsterföreningen och Emma Almquist, ordförande i Sveriges Kaninvälfärdsförening.

7 HA HÅRDA SAKER I HAMSTERBUREN

Hamsterns tänder växer hela livet och kan bli för långa om de inte slits. Små kvistar av rönn, asp, sälg, bok, lönn och från obesprutade fruktträd är en bra grundinredning. Undvik alltid att ge kvistar från barrträd, ek eller björk.

8 SE UPP FÖR MÄRGBEN

Tuggben är bra för hundar, det stimulerar både tuggmuskler och saliv. Men se upp med märgben. De är ofta hårda och kan ge frakturer på tänderna. Bättre att ge ett tuggben.

3 BORSTA BISSINGARNA

Vänj både katten och hunden redan som små att få sina tänder borstade. Det finns fluorfri tandkräm för dem, men det viktigaste för en god munhälsa är inte tandkräm, utan att det borstas rent. Tandlossning förebyggs med borstning. Det är en myt att hundar med skadade tänder inte äter. De äter, trots att de har ont. Ett typiskt tecken på att hunden har ont är att det finns mer tandsten på ena sidan.

4 INGET SOCKER TILL HAMSTERN

Så länge du inte ger din hamster socker behövs ingen annan insats av dig som ägare än en daglig kontroll av munnen. Flera av de vanligaste sorterna godis, så kallade drops, innehåller oftast socker och kan orsaka hål i tänderna. Ge gärna sockerfria hundkex och gnagsaker gjorda av exempelvis trä, majsstärkelse eller örter, som finns att köpa hos flera djuraffärer.

5 VARNING FÖR VITA FRAMTÄNDER

Vanliga besvär hos hamstrar är avbrutna tänder och munbölder. Framtänderna ska inte vara vita. Det kan vara tecken på vitamin- eller mineralbrist. Om endast en tand är vit kan det bero på att hamstern har slagit i tanden vilket brukar återställa sig självt inom några veckor.

6 VAR VAKSAM PÅ BRUTEN HAMSTERTAND

Om hamstern har en avbruten tand: se upp så att den tand som skulle ha mött den avbrutna tanden inte blir för lång. Det kan leda till att hamstern får svårt att äta, magra och i värsta fall dö. Veterinär kan klippa ner tanden medan den avbrutna växer ut igen. Det tar några veckor. Fler tecken på att hamstern kan ha tandbesvär: tugg rörelser när den inte äter, ökad törst, öppen mun, nysningar, dregel, vägrar äta hård mat, samt böld på kind, under ögat eller på hakan.

										NÄR KAMP- EN ÅR ÖVER TÄVLING OVÄDER	VANTAN MED SPÖ SÖKER SAMLARE	MAGASIN HAR KARIS- MATISK
	BLANK OCH FIN											
	KÖPSLOG LÄST UPP FÖR NED- SKRIVNING									1		
	ÖKAR TAKTEN									TENN FÖR KEMIST	VILL INTE VÄNTA	DÖMT UT
	GLÖD- ANDE FLAGOR SNAPPA										3	
	VÄRMER I VÄST SÄTTA KLORNA I									SNÖR- STUMP FÄRGLÖS		
© Kryss & Quiz AB	BRUSAR UPP	FÅTT FÖDER ÄR PÅ RYGG	SAGT SITT	KALAS- ADE SÄTTS MED TIDEN	HÖRS EFTER ETT SLAG	KÖTT- BITAR SKATT SOM BLEV LÄNGRE					LADE SOM DET SÅGS	
SÄTTS I HALSEN	6			UPPLÄGG SNORKIG							TEKNIK I GRANIT GRÄS- VÄXT	
GORMA FINANSI- ERAR			4	STÅR GÄRNA BLÖTT	TRÄFFAT PÅ SAMLAR KURKE					BLIR SLÖ MED TIDEN PÅ RIKTIGT		FÅR NÖJD FRIARE
					TOPPEN- TILLSTÅND VÄXER I VATTEN				RÄDD ÄR ENORM			
TIDIG TID				VÄGRÄT BYTA FJÄDRAR		UPP- RETÅDE FART OCH FLÅKT				HOLME METER- VAROR	© Kryss & Quiz AB	
MJÄRDE	TECKEN- TYDARE TUNGA I VATTEN					7		ORDNING I KLASSEN				LÄM- NADES EFTER UT- VISNING
			TA SIG UNDER JORDEN	HAR TOFSAR MITT I FRIERI				KLAGAN FÄR DIG ATT SE RÖTT			ELÄNDE SÅ SKRIVS ELLEN	
ÄR OGRÄDD- ADE BULLAR				2		PROTEST- ORD	HAR FIN DRÅKT		5	BRA FÖRE		
		DE KAN GÖRA DET BLÖTT								MODE- TIDNING		
KORT FÖR KORT FÄR SISTA ORDET			HUVUD- STAD			8	LEDER				LIGGER DET SOM SKÅVER	

TÄVLA OCH VINN PRISER FRÅN VIVARA!

Vi lottar ut fem "mespaket" från Vivara som innehåller en fågelholk för mesar, jordnötsautomat, jordnötter och en energikaka med frön. Perfekt för att skämma bort mesarna.

GÖR SÅ HÄR:

Kryssets numererade rutor (i nummerordning) bildar ett lösenord. SMS:a lösenordet till **72672**.

Skriv: **kryss** (mellanslag) **djur** (mellanslag) **lösenordet** samt ditt namn, fullständig adress.

(SMS-kostnad: 7 kronor.)

OBS! För att SMS-tävla behöver ditt mobilnummer registreras hos WyWallet. Det kostar inget, och du gör det bara en gång. SMS:a WW till 71798. För frågor, ring deras kundtjänst: 0771-22 50 50.

Senast **3 april** måste vi ha ditt svar. Lösning och vinnare presenteras i nästa nummer.

**5
VINNARE!**

GRATTIS!

Förra numrets vinnare:

Susanne Andersson, Umeå. Christer Ingvaldsson, Nyköping. Robert Ferrara, Klövedal. Eva Lindberg, Edsbyn. Eva-Marie Jern, Töreboda.

Rätt lösning till Djurkrysset i nummer 4, 2016:

NO KRYSS & ÖRML AB	B	SVATT LÄSSE ALLTID INIFRAN	ARKVÄR LÄSSE LÄSSE FIGUR	B	GEGGA KÖRDE	L
HÄR IN- TAGIT KYGG- LÄSSE	R	Y	T	T	A	R
SÄMLAR PÅ SIG MOT MITTEN	E	K	O	R	R	A
KOMMER FRÅN HJÄRTAT HÄNGSÅG	N	A	O	R	T	A
FÖRSTA KUMMET	H	A	L	L	DEKOR	T
F	Ä	G	E	L	M	A
FRÖ TILL TÄLG- OMARNA	L	S	A	M	L	A
DET ANVÄNDE SOMARNA PÅLÖP PÅLÖP	L	A	T	I	N	E
ÄGG VILL MAN HA UT UR HUSET	S	S	S	S	S	R
ÄR TID- INSTÄLLD	U	R	T	A	V	L
LÄTA SOM EN RETAD FIDDEL	M	O	R	R	A	R
FRÅN KÖHOP ÄR RÖD	M	U	A	R	A	R
H	E	L	G	D	A	G
MÅK OCH SLÄT	L	E	N	S	K	A
BRÖMS- SPÅR	T	E	R	M	O	S
B	E	T	T	A	N	S
INGÅR OM- LÖP	V	E	O	R	O	S
INKÖG- NITO	A	N	O	N	Y	M

DIN VETERINÄR
smådjurskliniken

**Årets
djurklinik
2016!**

VÄLKOMMEN!

Medicinska utredningar • Operationsavdelning
Röntgen • CT-röntgen • Ultraljud • Cardiologi
Ögonspeglings • Kattmottagning • ID-märkning
Kostrådgivning • Al-kompetens

042-20 20 00 • www.dinvet.nu
Ekvändan 2, Helsingborg

HÄROMI
Hundtillbehör AB .se
Hundspecialisten

**Vi har ALLT du kan tänkas behöva
till din hund... och lite till!**

Bra priser
Snabba leveranser
Oslagbart sortiment

08-653 13 00 • info@haromi.se • www.haromi.se

KATT! KATT!

Onödigt och outhärligt för kattälskaren

Mängder av fina kattsaker i vår webbutik.
När du handlar skriv **Djurskyddet** i meddelandefältet så får du två paket
kattnäsdukar på köpet.

Brickor, glasunderlägg m.m.
designade av Lisa Larson

**Webbutiken
öppen dygnet runt**
www.kattkatt.se/shop
Butik Grävelsta 16, Vallentuna,
08-510 23 513

Hemlösa katter söker nya goda hem
Se bilder på vår hemsida www.kattpensionat.com

SOLGLÄNTANS
KATTPENSIONAT

HUR FÅR JAG MIN HUND ATT GÅ NER I VIKT?

Jag har en tik som är 6,5 år. Ifjol i maj steriliserade jag henne. Har försökt på alla sätt och vis att få henne att gå ner i vikt. Det är en Papillon och innan steriliseringen så vägde hon 5,2 kg, nu väger hon nästan 9 kg. Har lyckats få bort 0,5 kg på henne men inget mer. Jag ger henne Royal Canins foder för steriliserade tikar, gjort som det står på påsen. Hon har inte fått nått extra utöver maten sin. Jag har kollat på nätet och sett att det finns bantningspiller för hundar. Det stod att hundar som åt det kunde få olika biverkningar. Hur är det med det egentligen, stämmer det? Är det någonting som jag kan ge henne heller inte?

Ska tillägga att trots övervikten så är hon pigg och alert.

Men jag vet att får jag inte bort övervikten på henne så sliter det fruktansvärt på lederna och kroppen.

Vad har ni för tips och ge mig så att jag får ner henne till sin normalvikt igen?

"Vill göra rätt"

SVAR Det är väldigt bra att du uppmärksammar din hunds överviktsproblem, det är för många djurägare som ignorerar eller inte förstår överviktsproblematiken. Däremot tycker jag att du ska söka veterinärhjälp. För det första kan överviktsproblem ha en medicinsk bakgrund, som sköldkörtel- eller binjureproblem, jag säger inte att det är så i detta fall, men en undersökning av veterinär är att rekommendera.

För det andra kan du få professionell hjälp med bantning, man kan på ett vetenskapligt sätt göra ett bantningsprogram och följa vikt-nedgången så att den blir lagom snabb och till rätt nivå. Man behöver säkert använda ett bantningsfoder, det är inte detsamma som foder för steriliserade tikar. ✕

NYA KATTEN ATTACKERAR DEN GAMLA KATTEN, VAD GÖRA?

Vi behöver akut hjälp! Vi har precis räddat en kattkille på 14 veckor och har redan en dam på 10 år hemma. Hon tolererar honom när han är lugn men det är sällan. Han attackerar henne konstant. Hon är van utekatt och det ska han så klart också bli men inte än. Han är på henne varje sekund och hennes mående verkar sämre, ständigt spänd. VAD SKA VI GÖRA? Vi älskar dem bägge. Vi har provat med sån där spray, det funkar inte.

"Behöver hjälp!"

SVAR Utvecklingen hos kattungar/ungkatter går snabbt de första månaderna. Från en social lek med mycket jagande av varandra, så finns en tendens till att lekslagsmålen eskalerar och inte längre uppfattas som lek av motparten. Den här utvecklingen sker främst just runt 12–14 veckor, men därefter kommer ungvikten gradvis att övergå till att leka mer med föremål än med sociala partners.

Unga katter har ett stort behov av stimulans för att utvecklas på ett bra sätt, och man kan enkelt fånga ungvikten intresse genom att leka jaktlek med hjälp av olika föremål. Ägna mycket tid åt just föremålslek dels för att underlätta den naturliga lekutvecklingen, och dels för att flytta ungvikten fokus bort från den äldre katten.

Honkatten behöver också ha säkra platser dit hon kan dra sig undan utan risk att bli störd av ungvikten. Ju mer stimulans som ungvikten får på andra sätt än genom att interagera med honkatten, desto större förutsättningar för en avspänd relation mellan katterna. ✕

Torkel Falk

Veterinär och ordförande i Djurskyddet Helsingborg

Ingrid Redbo

Docent i etologi

ALU-FLEX HUNDBUR

HELT I ALUMINIUM!

VARFÖR INTE DEN BÄSTA?

Smide & Montage AB

Tel: 0120-41030

www.alu-flex.se | info@alu-flex.se

HUNDFANTASTEN.SE

Upptäck glädjen att komma närmare din hund!

Yrkesutbildningar, läger, hundkurser

Ring oss idag!

076 11 66 355

HUNDFANTASTEN

Kvalitet & Omtanke

Hos Unicorn Design hittar du unika handgjorda smycken med djurmotiv, från hundar och katter till vilda lejon och pilgiftsgrador. Vi har smycken i mässing, tenn, sterling silver och brons, och med vackert strasskristall från Swarovski.

glittrande
stall från

Unicorn Design

www.unicorndesign.se

info@unicorndesign.se

070-8732729

Kontakta oss för ett
besök i vårt showroom
på Ekerö!

Hundens val

*Hundprodukter för en
välmående hund
i både kropp och sinne.*

www.hundensval.com

2017 blir året då Jordbruksverkets 3R-center drar igång sin verksamhet. **Karin Gabrielson Morton, sakkunnig på Forska Utan Djurförsök**, delar med sig av sina erfarenheter om hur arbetet för djurförsöksfri forskning går till i EU och i Sverige.

Kanin eller provrör?

För 20 år sedan var jag i Bryssel på en konferens om att minska djurförsök, arrangerad av EU-kommissionen. En kontroversiell punkt i EU-kommissionens miljömål från 1992 hade nämligen slagit fast att djurförsöken skulle minskas med 50 procent till år 2000. Men när konferensen hölls, 1997, fanns inget som tydde på att målet skulle nås. Djurskyddsorganisationer protesterade över bristen på initiativ för att nå målet. Kommissionens lösning var en konferens där berörda parter fick uttala sig. Jag var inbjuden för att representera djurskyddsintressen med ett anförande. Även industrin (främst läkemedelsindustrin), akademien (universitet och högskolor) och myndigheter från olika EU-länder var inbjudna att tala. Kort kan man sammanfatta det hela med att vi inte var överens. Motståndet mot att halvera djurförsöken var massivt. Det skulle inte vara möjligt och forskningen skulle bakbindas, sades det.

Men mötet var ändå en början. Det ledde till ökad kommunikation mellan de olika parterna, och så småningom till samarbete och något som allt mer – nu så här 20 år senare – börjar likna en samsyn på att djurförsök faktiskt SKA avvecklas.

Karin Gabrielson Morton
Sakkunnig, Forska Utan Djurförsök

EU:s nya djurförsöksdirektiv som infördes 2013 säger faktiskt att det yttersta målet är att alla djurförsök ska ersättas, så snart det är vetenskapligt möjligt. Och när EU-kommissionen höll en ny konferens om hur djurförsök kan fasas ut, i december 2016, var tongångarna helt annorlunda. Inom en mängd olika lagstiftningar och regelverk, till exempel för att testa kemikalier, läkemedel och mycket annat, finns en tydlig trend att fasa ut djurförsöken till förmån för nya, mer relevanta testmetoder baserade på avancerade cellmodeller och matematisk modellering i dator. De stora vetenskapliga framstegen gör att få idag ifrågasätter målet att ersätta djurförsök – åtminstone inte så länge det inte är skarpt läge och krav på verklig förändring.

Inom medicinsk forskning utgör djurförsök fortfarande en gyllne standard som är svår att bryta. Fast... hur bra är djurförsöken egentligen? Här visade konferensen på det kanske största trendbrottet som skett de senaste åren: nu diskuteras djurförsökens tillkortakommanden! Djurmodeller är inte alltid relevanta i forskning om mänskliga sjukdomar. Många djurförsök är undermåligt planerade och forskarna påverkas även av förutfattade meningar och förhoppningar när de tolkar resultaten. Även kraven på forskare att ständigt publicera för att få nya anslag, ställer till problem.

Detta har vi ju även sett här i Sverige. Jag tänker på skandalen när det visade sig att stjärnkirurgen Macchiarini publicerat artiklar som gav en felaktig, positiv bild av sina forskningsresultat. Avslöjandet om döda och döende patienter som transplanterats med konstgjorda luftstrupar ledde först till kritik mot att Macchiarini inte testat behandlingen i djurförsök. Problemet visade sig vara mer djupgående än så. Det handlade om vilseledande forskningsartiklar och forskning som inte höll måttet. Hjälper fler djurförsök då? Knappast! Större antal undermåliga djurförsök kanske till och med hade resulterat i att fler läkare anammat metoden och därmed riskerat ytterligare patienters liv!

Hur många noterade förresten att när Macchiarini till slut fälldes för forskningsfusk, så var det för en artikel om försök på råttor? Karolinska institutet hade redan själva slagit fast att Macchiarini visat prov på slarv, okunskap eller oaktsamhet och bristande kvalitet i både forskningsprocessen och det sätt på vilket forskningen och dess resultat presenterats. I Centrala etikprövningsnämndens utredning nämns även vilseledande information till den regionala djurförsöksetiska nämnden, grava avvikelser från det djuretiska tillståndet och att vissa

djur minskade så kraftigt i vikt att försöken borde ha avbrutits. Vilka konsekvenser Macchiarini-historien får för djurförsöken i Sverige är för tidigt att säga. Men även i Sverige ökar insikten om att det krävs en bättre granskning av djurförsök. Här måste även forskningsfinansiärer ta ett större ansvar för att se till att djurliv inte slösas bort i undermålig forskning. Och det är dags att på allvar satsa på att ersätta fler djurförsök med nya djurfria metoder.

Efter att ha dragits i långbänk i regeringskansliet under två regeringar kom beskedet till slut under hösten 2016: det utlovade 3R-centret ska finansieras med 15 miljoner öronmärkta kronor per år. (3R står för de engelska orden Replace, Reduce och Refine, vilket innebär att djurförsök ska begränsas och ersättas så långt som möjligt och att djurens lidande ska begränsas.) Äntligen! En första, mycket viktig pusselbit är på plats för att göra verklighet av målet att ersätta djurförsöken. Men det krävs mer! Och vi kan lära oss en hel del av Holland. För direkt efter EU-kommissionens konferens i Bryssel i december höll den holländska nationella kommittén för djurförsöksfrågor, NCad, ännu ett möte på samma tema. Kommittén hade nämligen i uppdrag från ansvarig minister att ta fram en avvecklingsplan för alla djurförsök i landet, och ville diskutera detta med kollegor från andra länder.

Enligt NCad kan regulatoriska djurförsök, bland annat tester av läkemedel och kemikalier, avvecklas senast 2025. En tidsplan för avveckling av djurförsök inom till exempel medicinsk forskning är svårare att ta fram och varierar mellan olika forskningsområden. Men än mer intressant i NCads rapport, som överlämnades till holländska regeringen före jul, är deras analys av processen som krävs för att avveckla djurförsök. Ett stort antal rapporter har redan skrivits om hur fler djurförsök skulle kunna ersättas, men förslagen har inte följts upp och resurserna har uteblivit. Att avveckla och ersätta djurförsök är en mycket komplex process som kräver ändringar i allt från lagstiftning och regelverk till forskningsinfrastruktur och nytänkande vid utbildning av nya forskare. Radikala förändringar krävs när det gäller hur forskarvärlden och politiker tänker, agerar och organiserar arbetet med att ersätta djurförsök. Den viljan och det engagemang som saknas, menar NCad. Dessutom krävs att fler länder följer efter. Annars är ju risken att djurförsöken helt enkelt bara flyttar till andra länder med mindre strikt lagstiftning.

2017 blir alltså året då det svenska 3R-centret drar igång sin verksamhet. Kanske kan Sverige åter bli ett föregångsland och tillsammans med Holland vara pådrivande för att genomföra en avveckling av djurförsöken inom hela EU. Det är dags nu, eller hur? ✕

Fotnot: 3R står för reduce, replace och refine. Alltså minska, ersätta och förfina djurförsöken.

"2017
är året när
3R-centret
drar igång."

Var inte orolig vännen,
dina fina prickar
försvinner inte...

Lovar du,
matte?!..

STERLING SILVER GÖR VITT MAGISKT VITT!

- Mild mot hud & päls!
- Superb återfuktning!
- Fantastisk glans!
- Innehåller ej blekmedel!

www.k9competition.com

Nytt utseende och konto på medlemsavierna

Om du är medlem i en av Djurskyddets lokalföreningar och har fått ditt inbetalningskort för medlemsavgiften har du kanske märkt att det ser lite annorlunda ut än tidigare år, samt att det är ett nytt konto som avgiften ska betalas in på. Vi har genomfört en förändring från och med detta år som innebär att förbundets och lokalföreningarnas gemensamma medlemsregister hanterar alla avier, istället för att varje förening ska hantera sina egna avier. Varje lokalförening har själv fått bestämma när breven ska gå ut och vilken text som står i brevet.

Som du kanske vet går 100 kr av din medlemsavgift till förbundet och resten tillfaller lokalföreningen. Detta har inte ändrats, skillnaden är bara att pengarna nu betalas in till förbundet som behåller 100 kr per medlem och betalar ut resten till respektive lokalförening. Vi hoppas att detta kommer leda till att vårt medlemsregister blir mer uppdaterat samt att administrationen ute i föreningarna minskar.

Har du frågor om detta är du självklart välkommen att kontakta oss på kansliet.

Kontakta vår medlemsservice

Har du frågor om ditt medlemskap, vill beställa informationsmaterial eller meddela att du har ny adress?

Välkommen att kontakta Djurskyddet Sveriges medlemsservice på **08-673 35 11**. Telefontiderna är mån – tors 9–15, fre 9–14.

Du kan också mejla till info@djurskyddet.se.

Brev skickas till:
Djurskyddet Sverige
Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm

Handla via sponsorhuset.se och stöd Djurskyddet

När du handlar via Sponsorhuset går en del av ditt köp till Djurskyddet Sverige, utan att det kostar något extra för dig som handlar. Sponsorhuset har samlat över 500 kända nätbutiker, till exempel Arken Zoo, Bokus, CDON, Ellos och Zalando. Du som handlar får också rabatt vid varje köp. Pengarna som du samlar ihop i form av rabatter kan du välja att dela mellan dig själv och oss - eller om du vill bidra lite extra - ge hela rabatten till oss. Läs mer om hur det fungerar på www.sponsorhuset.se/djurskyddetsverige

Stöd oss med ett swish!

Djurskyddet Sveriges arbete för djuren är helt beroende av gåvor från allmänheten. Stöd vårt arbete genom att swisha en gåva. Alla gåvor, stora som små, är viktiga. Tack!

Vårt Swish-nummer: 9001066

Djurskyddet Sverige är godkända som 90-kontoinnehavare av Svensk Insamlingskontroll. Ett så kallat 90-konto är ett insamlingskonto som har utfärdats av Svensk Insamlingskontroll som sedan kontrollerar hela organisationens verksamhet och ekonomi för att du som givare ska känna trygghet att din gåva används rätt. Vårt 90-konto: 90 01 06-6

Klipp av talongen här, lägg i kuvert och skicka kostnadsfritt till vår svarspostadress.

Fyll i talongen och posta den till Djurskyddet Sverige!

Ja, jag är intresserad av att stödja Djurskyddet Sveriges arbete. Skicka mig information om:

- ☐ Bli medlem
- ☐ Bli Djurvän (100 kr/mån)
- ☐ Ge en gåva
- ☐ Minnesgåva
- ☐ Högtidsgåva
- ☐ Testamentering

☐ Jag är redan medlem men har ny adress.
(Fyll i både din nya och gamla adress, samt medlemsnummer)

☐ Jag är redan medlem men lämnar gärna mitt telefonnummer och/eller e-post så att ni kan nå mig på flera sätt.
(Glöm inte fylla i ditt namn och medlemsnummer)

Det går också bra att mejla info@djurskyddet.se för att meddela din nya adress.

Namn och min nya adress:

För- och efternamn: _____

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Personnummer (ÅÅMMDD): _____

Vid adressändring; det här var min gamla adress:

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Medlemsnummer: _____

Skicka talongen till: Djurskyddet Sverige, Svarspost, Kundnr 20425761, 120 20 Stockholm

Djurskyddet Sverige där du bor!

Djurskyddet Sverige är ett riksförbund med 54 lokalföreningar över hela landet.

BLEKINGE LÄN

Djurskyddet Karlshamn

Telefon: 0735-08 71 07
djurskyddet@karlshamn.se

Djurskyddet Ronneby

djurskyddet.ronneby@hotmail.com

DALARNAS LÄN

Djurskyddet Dalarna (Rättvik)

Telefon: 0736-73 77 00
dalarna@djurskyddet.se

GÄVLEBORGS LÄN

Djurskyddet Bill & Bull Söderhamn

Telefon: 0764-10 01 01
info@djurskyddetbillochbull.se

Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker

Telefon: 0703-02 80 06
djurskydd_bollnas@hotmail.com

Djurskyddet Skygga Katten Enånger

Telefon: 0709-21 95 00
l.trempenau@telia.com

HALLANDS LÄN

Djurskyddet Norra Halland (Kungsbacka)

Telefon: 0708-77 64 70
info@djurskyddetnorrahalland.se

Djurskyddet Kattfotens Katthem i Halmstad

Telefon: 0701-55 80 08
kattfoten@kattfoten.se

Djurskyddet Varberg

Telefon: 0345-341 50
djurskyddetvarberg@hotmail.se

Halmstadortens Djurskyddsförening

Telefon: 0346-530 68
tomas.erge@telia.com

JÄMTLANDS LÄN

Djurskyddet Jämtlands Län (Östersund)

Telefon: 0706-39 37 55
annica.moreskog@telia.com

JÖNKÖPINGS LÄN

Djurskyddet Eksjö

Telefon: 0702-52 82 88
cats@djurskyddet-eksjo.se

KALMAR LÄN

Djurskyddet Kalmar

Telefon: 0480-219 74
kalmar@djurskyddet.se

Djurskyddet Oskarshamn

Telefon: 0491-188 15
oskarshamn@djurskyddet.se

Djurskyddet Västervik

Telefon: 0490 - 305 18
djurskyddetvastervik@gmail.com

KRONOBERGS LÄN

Djurskyddet Kronoberg (Växjö)

info@djurskyddetkronoberg.se

Djurskyddet Sigfrid (Växjö)

Telefon: 0760-22 05 04
sigfrid@djurskyddet.se

NORRBOTTENS LÄN

Djurskyddet Norrbotten (Luleå)

Telefon: 0730-32 21 82
jenny.lindback@hotmail.com

SKÅNE LÄN

Djurskyddet Helsingborg

Telefon: 0705-47 00 68
helsingborg@djurskyddet.se

Djurskyddet Kullabygden (Höganäs)

Telefon: 0702-46 80 42
kullabygden@djurskyddet.se

Djurskyddet Landskrona

Telefon: 0738-04 96 44
djurskyddetlandskrona@hotmail.com

Djurskyddet Nordostskåne

Telefon: 0708-11 28 16
nordostskane@djurskyddet.se

Djurskyddet Ängelholm-Bjäre

Telefon: 0761-40 49 00
angelholm-bjare@djurskyddet.se

STOCKHOLMS LÄN

Djurskyddet DOSO

Telefon: 08-765 66 23

Djurvännernas förening i Stockholm

Telefon: 08-755 68 46
ordf@djurvannernastockholm.se

Djurskyddet Kattvärdet Haninge

Telefon: 08-776 16 80
info@kattvardet.nu

SÖDERMANLANDS LÄN

Djurskyddet Eskilstuna

Telefon: 0704-67 03 36
ordforande@djurskyddet-eskilstuna.se

Djurskyddet Mariefred

Telefon: 0707-77 19 54
susanne.queckfeldt@gmail.com

Djurskyddet Nyköping

Telefon: 0155-21 76 32
katthemmet@finntorpskatthem.se

Djurskyddet Strängnäs

Telefon: 0708-80 54 42
strangnas@djurskyddet.se

VÄRMLANDS LÄN

Djurskyddet Filipstad

Telefon: 0725-49 38 69
filipstad@djurskyddet.se

Djurskyddet Karlstad

Telefon: 054-53 47 06
kontakt@djurskyddetkarlstad.se

Djurskyddet Kristinehamn

Telefon: 0762-97 93 75 / 0762-97 95 37
info@djurskyddetkristinehamn.se

Djurskyddet Säffle-Åmål

saffle-amal@djurskyddet.se

Djurskyddet Sunne

Telefon: 0725-30 73 77
sunne@djurskyddet.se

Djurskyddet Westra Wermland (Arvika)

Telefon: 0722-33 38 10, 0722-33 38 20
westrawermland@djurskyddet.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Djurskyddet Skellefteå

Telefon: 0702-70 03 92
djurskyddetskelletea@gmail.com

Djurskyddet Västerbotten (Umeå)

Telefon: 090-14 21 11
info@djurskyddetvasterbotten.se

Djurskyddet Åsele Katthem Kurrlyan

Telefon: 0941-109 87
aselekurrlyan@hotmail.com

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Djurskyddet Härnösand

Telefon: 0611-128 17
m_elmroth@hotmail.com

Djurskyddet Katthjälpen Sundsvall

Telefon: 0707-32 02 40
info@katthjalpen.com

Djurskyddet Sundsvall

Telefon: 060-56 78 50
djurskydds@hotmail.com

Djurskyddet Ådalen (Sollefteå)

Telefon: 0620-242 67 / 073-063 23 45
djurskyddetadalen@hotmail.com

Djurskyddet Örnköldsvik

Telefon: 0660-25 02 77
oviks_djurskydd@hotmail.com

VÄSTMANLANDS LÄN

Djurskyddet Köping Kattvännerna

Telefon: 0221-289 12
koping@djurskyddet.se

Djurskyddet Västerås Huskatten

Telefon: 021-18 95 98
info@huskatten.com

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Djurskyddet Bohuslän

Telefon: 0761-17 77 81
info@djurskyddetbohuslan.se

Djurskyddet Skaraborg (Töreboda)

Telefon: 0739-24 26 72
skaraborg@djurskyddet.se

Djurskyddet Skövde katthem

Telefon: 0737-03 70 31
skovdekattthem@hotmail.com

Djurskyddet Uddevalla

Telefon: 0522-51 17 08

ÖREBRO LÄN

Djurskyddet Örebro

Telefon: 070-623 83 38
gorang15@telia.com

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Djurskyddet Fiahemmet i Norrköping

Telefon: 011-31 14 99
fiahemmet@hotmail.com

Djurskyddet Mjölby

Telefon: 0142-36 11 02
djurskyddetmjolby@gmail.com

Djurskyddet Linköping

Telefon: 013-501 65
djurskydd@linkopingsdjurskydd.se

Gunnela Ståhle

Styrelseledamot i Djurskyddet Sverige
gunnela.stahle@djurskyddet.se

SISTA ORDET

Nu börjar det!

■ **Efter närmare två** års arbete och sju månaders överläggningar med andra partier har regeringen lagt en proposition om en svensk livsmedelsstrategi. Strategin har stor betydelse eftersom den kommer att påverka förslaget om ny djurskyddslag. Under arbetets gång har det samlade djurskyddet tillsammans med konsument- och miljöorganisationerna drivit ett intensivt opinionsarbete med debattartiklar, politiska inspel och seminarier. Budskapet har varit att inte sänka den svenska lagstiftade djurskyddsnivån. Svenskt djurskydd är en konkurrensfördel och det krävs ett politiskt ansvar för hur djuren mår. Arbetet verkar ha gett resultat.

Regeringen vill inte sänka det svenska djurskyddet. Om konsumenterna ger djurvälstånd högsta prioritet, så är det ju inte heller särskilt smart att sänka den svenska djurskyddslagstiftningen, om man vill uppnå en ökning av konsumtionen av svenska livsmedel. LRF anser att det är konsumenterna och marknaden som ska avgöra vilken djurskyddsnivå vi ska ha i Sverige, men den uppfattningen har inte fått politiskt gehör.

Samtliga politiska partier verkar vara eniga om detta. Däremot har de anammat djurskyddsutredningens förslag om ökad flexibilitet. Det innebär att Jordbruksverket får en nyckelroll i avseende på översyn av gällande djurskyddsföreskrifter. Lantbruksnäringen har jublat över regeringens utspel kring målformuleringar och strategier, eftersom man talar om en ökning av svensk produktion, ökad konkurrenskraft och en lönsam livsmedelskedja. Hur den ökade konkurrenskraften ska uppnås återstår att se. Det är med regeringens handlingsplan, som det verkliga arbetet med att främja djurskydd, miljö och konsumentaspekter börjar. Vi kan förvänta oss att det blir mycket strid kring regelförenklingar och flexibilitet. Djurskyddet Sverige måste se till att vara med på spelplanen. ✕

Det här är Djurskyddet Sverige

■ **Djurskyddet Sverige** är med sina nästan 11 000 medlemmar och 54 anslutna lokalföreningar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi har arbetat i över 100 år för att hjälpa djuren.

■ **Vår vision** är ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur. Alla djur ska ha rätt att utföra sina naturliga beteenden och skyddas från lidande. När djur avlivs eller slaktas ska det ske på ett smärtfritt sätt.

■ **Vi opinionsbildar och** påverkar politiker för att förbättra djurskyddslagstiftningen. Vi finns representerade i olika arbetsgrupper och kommittéer samt är remissinstans åt departement och myndigheter.

■ **Våra lokala föreningar** arbetar bland annat med att ta hand om djur som har blivit hemlösa och vanvårdade.

■ **Internationellt arbetar vi** genom Nordiska Djurskyddsrådet, Eurogroup for Animals och World Animal Protection.

■ **Vårt arbete finansieras** av medlemsavgifter, arv och gåvor. Organisationen har 90-konto, verksamheten kontrolleras därmed av Svensk Insamlingskontroll. Läs mer på djurskyddet.se.

PLUSGIRO: 90 01 06-6

BANKGIRO: 900-1066

GENERALSEKRETERARE
Åsa Hagelstedt

ORGANISATIONSSEKRETERARE & MEDLEMSERVICE
Majk Michaelsson

SAKKUNNIG
Emma Brunberg

INFORMATÖR & INSAMLINGSANSVARIG
Sara Frick

EKONOMI
Irmeli Tarma

REDE
Helena Risinger

UTSKICK & ADMINISTRATION
Martine Everett & Jeanette
Polsäter

RECEPTION
Jeanette Polsäter

FÖRBUNDSORDFÖRANDE
Linda Maria Vonstad

STYRELSELEDAMÖTER
Catarina Niklasson Schöön,
Kerstin Linde, Gunnela
Ståhle, Hannah Kendrup,
Linnea Stålhandske, Owe
Sandström, Sofia Arkelsten,
Stina Näsström

NÄSTA NUMMER

KOMMER 19 MAJ

TEMA

Minkarnas djurskydd

LÄS FLER NYHETER PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

Djurhälsa i världsklass!

Boehringer Ingelheim Vetmedica arbetar för att främja djurens hälsa och välfärd genom att erbjuda högkvalitativa och nyskapande produkter som effektivt förebygger, behandlar och botar djuren.

Viacutan® Plus För hud & päls

Ger blank päls och frisk hud - synlig vetenskap som håller till sista droppen. Dokumenterad effekt. Ljus- och lufttät flaska som inte droppar och som ger exakt samma dos vid varje pumpsdrag. Innehåller: Omega 6 fettsyror från gurkörtolja, Omega 3 fettsyror från fisk, Naturliga antioxidanter från rosmarin och gurkmeja

Canikur® och Canikur® Pro För mage & tarm

Snabb och enkel hjälp till magen - både akut, förebyggande och till återupprättelse.

Canikur tabletter Innehåller: Citrusfibrer, Kaolin, Sepiolit, Glykos, Natrium- och kaliumklorid. Canikur Pro pasta innehåller: Probiotika (Mjölksyrebakterier - *Enterococcus faecium*), Prebiotika (Jästextrakt - Bio-Mos C) och lermineral (Bentonit/Montmorillonit)

Centaura® För skydd mot insekter

Insektrepellerande spray för hest och människa. Skyddar effektivt mot flugor, myggor och fästingar i upp till 24 timmar. Skonsamt mot utrustning och textilier. Angenäm doft. 0 timmars tävlingskarens. Innehåller: Saltidin (Icaridin) 20% (200 g/kg)

Seraquin® För rörlighet och leder

Stärker och underhåller djurets rörelseapparat. Länge leve friheten! Högt innehåll av naturliga byggstenar för lederna och kraftfulla antioxidanter

Tabletter innehåller: Glukosamin HCl, Kondroitinsulfat, Standardiserat gurkmejaextrakt (antioxidanter)
Seraquin Gonex pellets innehåller: GLME (aktivt extrakt av grönläppad mussla)

Läs mera och hitta återförsäljare
www.bivet.nu/se

KÖP PRODUKTERNA HOS DIN
VETERINÄR ELLER PÅ APOTEKET

Boehringer Ingelheim Vetmedica • 201 24 Malmö • Telefon 040 23 34 00

natural care by
Boehringer Ingelheim

120 år för djurens skull!

4 juni 1897 bildades De Svenska Djurskyddsföreningarnas Centralförbund. Det var startskottet för riksförbundet Djurskyddet Sverige, som vi idag heter. Arbetet för djuren har sedan dess pågått i 120 år.

Många förbättringar för djuren har skett under dessa 120 år, framför allt vår nuvarande djurskyddslag som när den kom i slutet av 1980-talet innebar världens då bästa djurskydd. Men nu är det hög tid att lagen förbättras och vi fortsätter kämpa för djurens skull.

**Fira
120 år
med oss!**

**Swisha 120 kr till
90 01 066.**

Uppmana gärna andra att swisha och
använd #120årfördjuren

**Tack för att du är med och gör
skillnad för djuren!**

